
VITO BALIĆ

FRAGMENTI KORESPONDENCIJE – NIJANSIRANI POGLED NA
PROFESIONALNI RAD NIKOLE BUBLE

Izvorni znanstveni članak

UDK:78.072 Buble, N.

Buble,N (044.2)+(044.4):341.462.2

Buble,N.37.091. 321:UMAS

Buble.N.:784.1:783

Buble,N. 340:655.3.066.13

Objavljivanje pisama što ih je jedan (sada pokojni) čovjek pisao drugome (također već mrtvom) porok je koji se – kao i toliki drugi – zaklanja višim interesom znanosti. Tješim se, dok držim u rukama Tabakovićeva pisma prijatelju, da će javni porok povjesničara umjetnosti, koji to privatno štivo objelodanjuje, biti zasjenjen otkrićem dosad skrivenih vrлина tog slikara, čiji nas nesavršen jezik pouzdano vodi putevima njegova usavršavanja.¹

NACRTAK

Opseg ovoga prikaza zadan je izborom koji je načinio sam Nikola Buble početkom ljeta 2015. godine iz osobne korespondencije. Među 165 jedinica napisanih u razdoblju četiriju desetljeća najprije se uočavaju različiti oblici (pisma, dopisnice, brzojavi, razglednice, elektronička pošta) i sadržaji (tematski razrađeni, suradnički, informativni, predstavljanja, zamolbe, kratki odgovori, obavijesti i pozdravi), a potom i nepotpunost korespondencije. Od ukupno 73 osobe iz korespondencije najzastupljeniji su glazbenici i znanstvenici iz (etno)muzikološke struke. Premda u Bublinoj korespondenciji nalazimo samo fragmente umjetničke, znanstvene i organizacijske glazbeničke djelatnosti, u njima ipak raspoznamo nit vodilju Bublina rada, a to je promatranje svake glazbe i glazbene djelatnosti u cjelini glazbene kulture. U radu je obrazložen metodološki pristup obradi korespondencije, napravljen je pregled njezinih sadržaja prema Bublinoj profesionalnim djelatnostima i izrađen je popis obrađene građe, a na kraju je priložen prijepis 11 izabranih pisama iz korespondencije s Lovrom Županovićem, Dinkom Fijom, Jerkom Bezićem i Silvijem Bombardellijem.

Ključne riječi: Nikola Buble, korespondencija, etnomuzikologija, glazbena kultura, profesionalna djelatnost

IZBOR I SUBJEKTIVNI OSVRT

Citirani tekst Igora Zidića jezgrovito rasvjetljava problematiku obrade korespondencije značajnih javnih radnika ili umjetnika u kojoj je stalno prisutno odvagivanje između svojevrsnog zabadanja nosa u tuđu privatnost i procjene njezine stvarne vrijednosti za sve nas koji želimo obogatiti svoj život spoznajom o dosad

1 Igor Zidić: Uvod u čitanje (tuđih) pisama, 5.

nepoznatim vrlinama osobe o kojoj pišemo. Taj je zadatak još delikatniji kada su živi sudionici korespondencije koja se obrađuje. Ipak, u mom slučaju, opravdanje za ovaj čin dolazi od želje samoga Nikole Buble.

Nisam poznavao Nikolu Buble prije nego što sam počeo raditi na Umjetničkoj akademiji u Splitu. Pamtim ga tek iz susreta na hodnicima nove zgrade od jeseni 2004. godine.² Bili su to samo usputni susreti s doskočicama i vrcavim komentarima, uvijek s velikim osmjehom na licu. Naše pravo upoznavanje započelo je zapravo tek 2013. godine nakon što je uz mentoricu Mirjanu Sirišćević sudjelovao kao komentor u izradi moje doktorske radnje na Poslijediplomskom doktorskom studiju Etnomuzikologije, kojemu je on bio pokretač i voditelj. Uskoro nakon mojega stjecanja doktorata uključio me je u rad *Bašćinskih glasa*, časopisa kojemu je još od 1993. godine bio glavni urednik. U tim okolnostima početkom ljeta 2015. godine nikla je ideja da se Nikoli Buble upriliči svečani zbornik u povodu 65. godišnjice života. Prvi pothvat na tom putu dogodio se neposredno prije ljetnog godišnjeg odmora, kada mi je Buble donio u trima fasciklima izbor iz svojih pisama i iz ispisane elektroničke pošte, a uz njih i ispisane podatke sa svoje mrežne stranice i dodao: »Nema tu bogzna što, al' ti ćeš znat' od toga nešto napraviti'!« Dogovorili smo se da ćemo nastaviti s radom kad se vrati s godišnjeg odmora i rastali se u vedrom duhu bez slutnje da je to bio naš posljednji ovozemaljski susret.

Izrazom »nijansirani pogled« u naslovu nastojao sam istaknuti neizbježnu subjektivnost, kako u pogledu poznavanja Buble i prilika u kojima je začeta tema ovoga rada, tako i u odluci da dodatno istaknem osobnu dimenziju u njegovu profesionalnom djelovanju, nadajući se da ću onom poznatom uspjeti pridodati tek pokoju »nijansu«.

Subjektivnost, koja zbog svega navedenog može biti zamjerka ovomu radu, prisutna je i u izboru, i to dvostrukom: u izboru građe koju je prikupio ili sačuvao sam Nikola Buble i u već spomenutoj mojoj procjeni njezinih zaista vrijednih dijelova i sadržaja te opravdanosti njihova objavljivanja. Traženje uvijek onoga što je vrijedno i poticajno, a ne prevelika usmjerenost na teškoće i napetosti, može biti zamjerka subjektivnosti jedino u samom izboru, ali ne i u obradi građe. Ni izboru građe ne može se spočitavati prevelika subjektivnost jer vrijednosni sudovi počivaju na stručnim sudovima, dok sami stručni sud bez vrijednosnog suda može odvesti na potpuno pogrešan put.³ Ovakav pristup nametnuo se kao vodilja u obradi Bublina korespondencije, ali i kao način odnosa, bolje rečeno opreza, prema subjektivnosti koju forma osobnih pisama dopušta svojim autorima.

2 To je bila zgrada vojne kasarne, danas u kampusu Sveučilišta u Splitu koju je Nikola Buble za vrijeme dekanskog mandata (2001. – 2005.) uspio dobiti i urediti za Glazbeni odjel. U pismu Nikši Gligu navodi da je na tomu radio četiri godine [128]. Usp. Lidija Vladić-Mandarić: *Etnomuzikolog Nikola Buble*, 109 (fn. 129). Svi navodi u nastavku rada preuzeti su iz doktorske radnje Lidije Vladić-Mandarić iz 2017. godine koja je dostupna na trajnoj poveznici.

3 Usp. Carl Dahlhaus: *Analyse und Werturteil*, 11-14.

Premda je sam Buble načinio izbor iz vlastite korespondencije, njegova namjera nije bila da se izbor objavi u cijelosti jer ga nije smatrao toliko vrijednim, već da se priredi kratki prikaz. Objavljivanje jedanaest izabranih pisama u prilogu ovoga rada motivirano je javnim karakterom njihova sadržaja, ali i time što je dio ove građe sličnog sadržaja već prije objavljen.

Izabrana korespondencija sadrži osobna i poslovna pisma u kojima nije uvijek lako odijeliti osobno od poslovnog: osobna pisma ne govore samo o uzajamnim odnosima, niti su poslovna pisma napisana samo u profesionalne svrhe.⁴ Jedino pismo koje bi se moglo odrediti kao izrazito osobno i privatno pismo je Joška Čaleta [28],⁵ premda donosi dosta informacija o samom studiju Etnomuzikologije na Sveučilištu Britanske Kolumbije (Vancouver, Kanada). U osobnim pismima nailazimo i na odlomke koji su upućeni i drugim osobama ili čak cijela pisma napisana s mišlju da ih mogu pročitati i druge osobe uz primatelja kojima su upućena. Pisma na taj način premošćuju prostornu i vremensku udaljenost ne samo svojih pošiljatelja i primatelja već i svih drugih osoba koje će u različitim prilikama imati uvida u njih, svjedočeći kao očuvani trag ili kao dokument o vremenima i postupcima osoba koje ih pišu i kojima su upućena. Svijest o tomu iskazao je Jerko Bezić na početku svojega pisma čiju važnost ističe poluslužbenim stilom i potrebom čuvanja njegove kopije i u vlastitoj korespondenciji.

Dragi Nikola, Nemojte mi zamjeriti ovakvu poluslužbenu formu pisma, to radim zato što kopije određenih pisama želim sačuvati za sebe, a takvim smatram i ovo pismo. [15]

Javni karakter možemo iščitati i iz tematski razrađenih pisama u kojima se osjeća namjera njihovih autora da ostave trajni trag svojega promišljanja, a ujedno i poticaj za daljnjim razmatranjem u dijalogu s primateljem. Najdragocjeniji primjeri ove vrste nalaze se u korespondenciji s Lovrom Županovićem i Dinkom Fijom.

Isprepletenost privatnog i javnog najizraženija je u pismima skladatelja, obrađivača i (etno)muzikologa koji su sudjelovali u pripremi zbirke *Pisme staroga Trogira III* i izdanjima časopisa *Bašćinski glasi*. Takva pisma nalazila su se u prilogu pošiljaka s notnim materijalima ili člancima koji su priređeni za objavljivanje. Javni dijelovi tih pisama sadrže važne podatke, pojašnjenja i korekture koji nisu bili upućeni samo Bublji, već i svim drugim sudionicima u postupku njihove objave. Tako su na početku spomenute zbirke *Pisme staroga Trogira III* objavljeni citati iz pisama koje su skladatelji i obrađivači uputili Bublji zajedno s poslanim priređenim materijalima. Citirani su samo dijelovi pisama u kojima se izražavaju stručni stavovi o zbirci i o pučkim, odnosno klapskim obradama. U tim profesionalnim, poslovnim pismima uočavaju se i velike razlike s obzirom na prožetost privatnim podatcima: s jedne strane pismo Vladimira Berdovića ima

4 »The personal letters not only regarded the personal interrelations and the business letters were not only written for professional purposes.« Hans Erich Bödeker: *Letters as historical sources...*, 200.

5 U uglatim zagradama navodi se redni broj pisma iz popisa korespondencije u bibliografiji.

formu javnog prikaza bez ikakvih privatnih podataka [11], dok s druge strane Jakov Gotovac, tada u 81. godini života, u svojem pismu navodi brojne životne teškoće tražeći razumijevanje zbog kašnjenja s obradama napjeva [47].

Premda se Bublino profesionalno djelovanje najvećim dijelom odvijalo u institucionalnim okvirima, izabrana korespondencija uglavnom je osobna, pa čak i kada mu se pošiljatelji obraćaju kao vršitelju određene institucionalne funkcije. Rijetki su slučajevi potpuno poslovnih, odnosno profesionalnih pisama poput recenzija,⁶ stručnog izvješća⁷ ili institucijskih dopisa⁸.

U korespondenciji se nalaze i dva pisma koja nisu izravno upućena Bublji. O. Ladislav Marković iz Sombora poslao je pismo č. m. Eufemiji u Benediktinskom samostanu u Trogiru u kojemu se zahvaljuje i Bublji [69],

Pozdrav Vama i mladom gosp. profesoru NIKOLI koji je ostavio lijepi utisak svoje kulture u našoj zajednici. Žao mi je što su to bila ljetna vremena pa nije bila kod kuće cijela zajednica da se tako s profesorom svi upoznamo. Nadam se, da će to biti kojom drugom prilikom. Uz pozdrav Vama, Vašoj c. Zajednici i gosp. Nikoli. [69]

dok je Zlatan Plenković uputio pismo »Poštovanoj ›Klapi Trogir« kojim je Buble tada bio voditelj [78].

Korespondencija kao privatna komunikacija sudionika otkriva i vidno različite razine kulture izražavanja (formalno – neformalno, književnostandardno – kolokvijalno, pristojno – nepristojno) i dodatno širi pitanje do koje je granice potrebno prenijeti sadržaje privatne komunikacije. Bublino izražavanje ovisi o formi određenoga pisma, uvijek primjerenim standardnim jezikom s tek pokojim dijalektalnim izrazom, za koji čak ponekad navodi objašnjenje ili razlog njegove uporabe. U njegovu se pismu ne osjećaju pretenzije prema književnom izrazu, ali je česta uporaba dosjetki ili slikovitih isticanja pojedinih značenja.

GRADA I OBJEKTIVNI PRIKAZ

Kao što je već istaknuto, opseg ovoga prikaza zadan je izborom koji je načinio sam Nikola Buble iz sačuvane osobne korespondencije početkom ljeta 2015. godine i sadrži 165 jedinica različitih oblika i sadržaja. Osobno nisam imao uvida u cjelovitu Bublino korespondenciju i način njezine obrade i pohrane. Prema perforacijama na rubovima listova čini se da su pisma bila složena u registratorima. Buble mi ih je predao u dvama fasciklima, u prvom su papirnatim omotima bila odijeljena pisma koja je primio od kopija pisama koja je poslao, a u dru-

6 Riječ je o nekoliko Bublinskih priređenih recenzija za različita izdanja [79, 164] i uz njih dvije slobodnije recenzije upućene Dinku Fiju na njegov osobni zahtjev [36, 38]. U recenzije možemo uvrstiti i pismo Vladimira Berdovića [11].

7 Buble je zajedno s Brankom Šegovićem priredio opširno izvješće s okruglog stola od 27. srpnja 1980. o radu Smotre jadranskog folkloru [89].

8 Ovdje je riječ o dopisima službi Grada Trogira [90-92] i Festivala dalmatinskih klapa Omiš [33, 34].

gom fasciklu nalazio se izbor ispisane elektroničke pošte. Po dovršetku obrade pisama i njihova prikaza svu sam korespondenciju vratio Bublinoj obitelji. Zbog svega navedenog pisma sam popisao najprije prema imenima osoba (pošiljatelj i primatelj), a potom kronološkim redom, uključivši u isti popis i Bublina pisma te ih grupirao prema navedenim oblicima: najzastupljenija su pisma (117) i elektronička pošta (44), a uz njih nalazi se samo po jedan primjerak dopisnice, razglednice, telefaksa i koncepta brzjava. U popisu sam istaknuo pisma napisana rukom koja su najvećim dijelom uputili Lovro Županović i Dinko Fio uz još petnaestak pojedinačnih slučajeva. Prepoznao sam sve pošiljatelje osim jednoga koji se nadovezuje na korespondenciju s Leom Magninom [65]. Tek je sedam pisama sačuvano s pričvršćenim omotnicama, a na desetak nedostaju mjesta i / ili nadnevcu, koja sam nastojao odrediti prema sadržaju pisma i navesti u popisu u uglatim zgradama. Pisma bez navedenog mjesta i nadnevka poslana su kao prilozi pošiljkama s notnim materijalima i člancima za objavljivanje.

Iako je tradicionalno i elektroničko pismo u vremenu telekomunikacija znatno izgubilo svoju ulogu, zadržalo je svoju važnost kada želimo precizno prenijeti složenije sadržaje, a pogotovo stoga što njihov sačuvani zapis omogućuje naknadne provjere i navraćanja. Pismom prepuštamo sugovorniku i vrijeme za razmatranje ili obradu sadržaja, bez opterećenja neverbalnim znakovima i gestama razgovora. Ova su obilježja pisma pogotovo bila važna kod već spomenutih pisama koja su se nalazila u prilogima pošiljaka.

Premda se pisma elektroničke pošte u osnovi ne razlikuju od tradicionalnog pisma, ipak se uočavaju razlike, jer je veći dio elektroničke pošte ipak kraći i usmjeren na jedan predmet ili sadržaj.⁹ Elektronička pošta može imati kopije povijesti razgovora i više sudionika koji su vidljivi u nastavku pošte i u njezinu zaglavlju, kao primjerice u korespondenciji između Nikše Gliga, Mislava Ježića i Buble [135-140], a elektronički medij omogućava lako prosljeđivanje na više adresa kada se želi obavijestiti sve osoba koje sudjeluje u istom radu.¹⁰ Elektronička pošta omogućava i bržu komunikaciju i izmjenu više kraćih odgovora i pozdrava nakon početnog sadržaja kojim započinje »razgovor«. Kako je Bublina elektronička pošta sačuvana samo u ispisu, ne može se govoriti u kolikoj je mjeri bila prožeta interaktivnim sadržajima.

U nadovezivanju odgovora na tradicionalna pisma najviše nedostaju pisma koja je poslao Buble, a o kojima saznajemo iz odgovora pošiljatelja. U dijelu pisama jasno se navodi da su ona nastavak ili odgovor na prethodni razgovor koji se odvijao uživo ili telefonom, ili se u njima poziva sugovornika na nastavak razgovora telefonom ili pri skorom susretu. Iz komentara u pismima može se iščitati i to da nije uvijek bilo moguće ostvariti pozive kućnim telefonom, pa je zbog toga pismo do polovice zadnjeg desetljeća dvadesetoga stoljeća još uvijek bilo čest

9 Usp. Robert W. Bly: *Webster's New World™ Letter Writing Handbook*, 495-496.

10 Riječ je o električnoj pošti Nenada Bacha [122], Nikše Gliga [127, 129] i Mislava Ježića [148].

oblik komunikacije. Prijelaz s tradicionalnog pisma na elektroničku poštu javio se samo u korespondenciji s Franjom Vugdelijom.

Među tradicionalnim pismima sačuvane su 24 kopije Bublina pisma i uz njih po jedan koncept brzjava i odgovora na elektroničku poštu [159]¹¹. Najveći dio kopija napravljen je na pisačoj mašini, a tek manji dio na računalu, dok su oba koncepta u rukopisu. Ni elektronička pošta ne sadrži sva Bublina pisma iz korespondencije s pojedinim osobama.¹²

Premda je gubitak materijala zajednički problem svim oblicima korespondencije, na Bublina je primjeru vidljivo da je elektronička komunikacija još poroznija jer se u potpunosti gubi ili nestaje s promjenom računala, programa i gašenjem računala elektroničke pošte, pa njezinu trajnost osigurava samo računalni ispis.

Zbog svega opisanog – načinjenog Bublina izbora, nadovezivanja odgovora pisma te vremena u kojemu kućni, a potom i mobilni telefoni postaju najčešći vid komunikacije – korespondencija koja je pred nama nije cjelovita, već uvelike nalikuje slici krhotina u kojima su sačuvani djelići svjedočanstava o cjelokupnoj, odnosno cjeloživotnoj Bublinoj profesionalno-glazbeničkoj djelatnosti.

Čitajući ova pisma, osjećam tugu za prestankom njihove tradicionalne rukopisne forme jer je ona i u ljepoti forme pisma i izgledu rukopisa odražavala pristup svojega pošiljatelja i, za razliku od neosobne računalne forme, zadržavala bolju i dulju pozornost na sebi.

11 Koncept odgovora [160] napisan je na ispisu elektroničkog pisma Mihovila Popovca [159], što govori u prilog tomu da je Buble arhivirao ispis elektroničke pošte odmah po njezinu primitku.

12 Uz pisma iz korespondencije s Leom Magninijem pričvršćeni su i prijevodi na hrvatskom jeziku u rukopisu [62, 63, 65] i računalnom ispisu [64]. S obzirom na to da su na jednak način prevedena Magninijeva i Bublina pisma, ne može se pouzdano tvrditi da je riječ o konceptima Bublina pisma.

Slika 1: Pismo Lovre Županovića, Zagreb, 7. travnja 1976. [100]

Zb., 7. 04. 1976.

Poštovani kolega,

Primio sam me što ste mi godali i, dahebo, posebno zahvaljujem na dijelima gram. glazama. Nastojeat ću ih što prije poslušati, ali i samo optički djeluju vrlo ugodno. I dnje zbirke najteža iznemaduju ukusnom spremom, a mogu posebno priznaje uređivačima! Dobro znam što znači priznajući te obziri nešto glacio: učasno mnogo fonda i zalaganja, a onda nikom ništa. Ali cij. koji ste mi vi dali, koji radije na ponovicanji rodno-melosa, postavili selbi! Kao motto objelvanja, mojom višestrukom znanjivosti na glazuje vec' sada sve napore. —

Pregledao sam gotlane naprave i — (na žalost!) ne čine mi se ni čemu zanimljivi. Jednostavno rećeno, zasad nisam našao ni tu jednu komponentu za koju bih se mogao uhvatiti u fraženju mogućnosti njihove viseglasne dispune. Ali, ja sam vam obećao načiniti te dispune, i neću potkrsiti riječ. U tom smislu mogu za ove dispune:

1. Jesu li [lavu] terce (II glas) vepele ili mogu upitati u obzir samo I. glas (melodiji);
2. Je li onaka "duet" u napr. D; t. mjo sumera obvezatna, tj. znači li da će tektove 5-8 pjevati (ter.) i solo glas (ili 2 dvojice) u tercama;
3. mogu li (čim nije) dobiti sve listice tusta (ovh) naprave, koje mi (možda) mogu pomoći u radu?

U očekivanju Vašeg odgovora,
s najljepšim želama Vasua i klasi!

P.S. Prilazem dva svojja djela obradbi naprave regijskih (pivirno) vrlo udaljenih medina, da vidite s kim i sa čime "imate posla".

SADRŽAJI PISAMA

U Bublino izboru iz korespondencije otkrivaju se raznolike vrste pisama koja se dotiču brojnih sadržaja i tema iz širokog spektra njegova profesionalnog djelovanja od 1975. do 2015. godine. Premda su svi sadržaji vezani uz poznatu Bublino djelatnost, obrađena korespondencija dopunjuje njezine podatke, a upravo dopuna podataka daje ovoj korespondenciji povijesnu i muzikološku vrijednost. Korespondencija rasvjetljuje i tijek različitih zbiljanja za vrijeme Bublina rada te ponekad otkriva i razloge promjena koje su se dogodile. U konačnici, iz nje

možemo iščitati veličinu i važnost društvenog angažmana jedne profesionalne glazbeničke karijere.

Među ukupno 73 osobe iz Bublina korespondencije najzastupljeniji su glazbenici i znanstvenici iz (etno)muzikološke struke. Najveći broj pisama uputio je akademik Lovro Županović u razdoblju od dva i pol desetljeća (1976. – 2001.). U njegovim pismima uočavamo put od početnih ljubaznih uzajamnih uvažavanja znanstvenika do iskrenoga poštovanja i prijateljstva u dugogodišnjoj skladateljskoj i znanstvenoj suradnji.

Premda se količina elektroničke pošte, primjerice u slučaju Nikše Gliga, može učiniti usporediva po zastupljenosti, bliži pogled na povijest razgovora otkriva da je riječ o svega četiri razgovora, gdje brzina i način funkcioniranja medija elektroničke pošte omogućava kratke odgovore i pozdrave na početni sadržaj.

UREĐIVANJE ZBIRKE *PISME STAROGA TROGIRA III*

Najstariju i vrlo vrijednu skupinu pisama iz Bublina ostavštine čine odgovori skladatelja, (etno)muzikologa i obrađivača kojima je Buble uputio zahtjev za suradnjom u pripremi trećeg sveska obrada i harmonizacija starih trogirskih napjeva *Pisme staroga Trogira*. Sva tri sveska izašla su u izdanju klape Trogir. Prva dva izdanja iz 1972. i 1975. godine uredio je Ljubo (Ljubče) Stipišić, a njemu se pridružio Buble u pripremi trećega sveska u prosincu 1975. godine, kada je uputio prve pozive, što vidimo iz odgovora Cvjetka Rihtmana [80]. Bublina pozivi nisu sačuvani, ali iz odgovora skladatelja koji su prihvatili suradnju vidimo da im je on uputio poziv s priloženim melografskim materijalom za obradu, dvama dotada objavljenim svescima trogirskih napjeva i pločama klape Trogir.¹³ Sačuvana su pisma obrađivača izvan Splita, Vladimira Berdovića [11], Dinka Fija [35], Jakova Gotovca [46, 47], Igora Kuljerića [53], Cvjetka Rihtmana [80, 81] i Lovre Županovića [100, 101], koji su uz priređene obrade pri slanju uputili popratna pisma u kojima se osvrću na važnost same zbirke i cijeloga poduhvata za očuvanje tradicije pučkoga pjevanja. Najznačajniji dijelovi tih pisama citirani su na početku same zbirke.¹⁴ Pisma Lovre Županovića i Dinka Fija sadrže i dodatna teorijska objašnjenja i upute za tisak koji se dijelom nisu uvažili, pa ih donosimo u prilogu rada kao upute o mogućnostima izvedbe i interpretacijama ([101, 35], v. pril. 1 i 3).

Prema navodu iz same zbirke, Buble je započeo voditi klapu Trogir u ožujku 1976. godine, kada su već bili uspostavljeni kontakti sa svim skladateljima, ali kao član KUD-a Kolo iz Trogira s klapom Trogir surađuje već od 1968. kao

13 L. Vladić-Mandarić: *Etnomuzikolog Nikola Buble*, 100-101 (fn. 119).

14 Nikola Buble i Ljubo Stipišić (ur.): *Pisme staroga Trogira III*, 5. Iz citata pisma Vladimira Berdovića [11] izostavljena su imena skladatelja kod navođenja razlika vokalnoga sloga: »od vrlo jednostavnih (Tudor, Žličar) do složenijih (Stipišić, Bombardelli, Veršić)«. I u citatu pisma Cvjetka Rihtmana [81] ispušten je dio završne rečenice u kojemu se ističe da prilagođeni oblik obrada za klape ostane vjeran »stilu tradicionalnog narodnog muzičkog izraza.«

pjevač (bariton), harmonikaš i korepetitor, a u studentskim danima povremeno zamjenjuje tadašnjeg voditelja Ljubu Stipišića.¹⁵ Iz Bublina angažmana na izdaju ove zbirke vidljivo je da je vrlo brzo po završetku diplomskog studija započeo ozbiljan etnomuzikološki rad, koji će uskoro dovesti do nastavka magistarskog studija u Zagrebu kod Jerka Bezića. Na tom polju nije značajan samo njegov melografski, obrađivački i voditeljski rad, već i znakoviti pristup uređivanju zbirke sa željom da se fenomen klapske pjesme osnaži suradnjom s vrhunskim skladateljima i (etno)muzikolozima, vjerojatno po uzoru na splitske skladatelje prve polovice dvadesetoga stoljeća, od kojih je Jakov Gotovac bio živa spona između ovih dvaju udaljenih ostvarenja.

MAGISTERIJ, DOKTORAT I SURADNJA S AKADEMIKOM JERKOM BEZIĆEM

Dio Bublina pisma osamdesetih godina vezan je neposredno i posredno uz izradu magistarskog i doktorskog rada. Tu ponajprije možemo ubrojiti Bublino pismo u kojemu se obraća mentoru Jerku Beziću s molbom za promjenom dijela sadržaja svojega magistarskog rada [12]. Osim tehničke prirode samog pisma znakovit je naslov poglavlja »Nefolklorna glazbena djelatnost za koju s razlogom možemo smatrati da je sudjelovala u oblikovanju folklorne glazbe Trogira i Donjih Kaštela« koji Buble želi uvesti u sadržaj i koji opravdava u pismu.

Drago bi mi bilo da poglavlje »Nefolklorna glazbena...« ostane jer sadrži više, do danas, nepoznatih podataka i s druge strane mislim da ne bi trebalo eliminirati neke momente za koje nemamo čvrste dokaze da su utjecali na folklornu glazbu jer su ipak, na bilo koji način, ostavili traga u životu ljudi a tim i na njihov glazbeni izraz. [12]

Iz citiranog odlomka jasno uočavamo etnomuzikološki put kojim će Buble krenuti u svojim istraživanjima, u kojima pojavu folklorne glazbe nastoji sagledati u cjelini glazbene kulture. To je važna nit vodilja koja će se kasnije razraditi u doktoratu i pod njegovim djelovanjem odraziti i na samu koncepciju studija Glazbene pedagogije i kulture na Umjetničkoj akademiji u Splitu. U tom smislu znakovit je i završetak pisma koji otkriva Bublina interes prema svakoj glazbi u zajednici, a ne samo prema »starim« napjevima, i njegovu svijest da će i ona postati predmetom interesa u budućnosti.

[...] U prošlu nedjelju, 13. o. m., bio sam na Čiovu u hodočašće Gospi o Prizidnica. To je lokalna svetkovina. Namjera mi je bila snimiti narodno pjevanje. Snimljeni materijal nije »senzacija« ali će doći vrijeme kad će biti interesantan. [12]

Već je spomenuta Bublina sklonost slikovitom isticanju i dosjetkama u pismima, što se može ilustrirati primjerom iz istoga pisma.

Unaprijed se ispričavam ako su moji prijedlozi neprihvatljivi. U svakom slučaju barem – razmišljam (šalim se!). [12]

Kad je Buble magistrirao i počeo objavljivati članke, njegov rad postao je poznat i kolegama u struci, koji mu se počinju obraćati za pomoć u traženju podataka iz

15 N. Buble i Lj. Stipišić (ur.): *Pisme staroga Trogira III*, 62, 64; L. Vladić-Mandarić: *Etnomuzikolog Nikola Buble*, 101.

povijesti Trogira [19, 20, 127-130]¹⁶ i Splita [82]¹⁷, ali i slati podatke vezane uz njegov rad, kao što je to učinio Zdravko Blažeković, poslavši Bublji podatke o skladbama Ivana i Josipa Bozzottija [18].

Buble je objavio magisterij *Vokalna folklorna glazba Trogira i Donjih Kaštela od 1875. do 1975.* u dva sveska 1985. i 1986. godine i trudio se predstaviti ga, sudeći po naznakama u pismima, u širim razmjerima.¹⁸ Čim je tiskan prvi svezak, poslao ga je Lovri Županoviću koji mu zahvaljuje i nada da će uskoro primiti i drugi svezak [102]. Primjerke knjige poslao je Johnu Blackingu i njegovoj studentici Judy Lazenbatt¹⁹, kojoj je puno pomogao 1983. godine informacijama i literaturom u dovršavanju magisterija iz etnomuzikologije na temu profesionalnih klapa iz Dubrovnika [58]. Godine 1985. Judy Lazenbatt raspitala se za Bublju o mogućnostima doktorskoga studija kod Johna Blackinga, koji je na to pristao [58], no Buble nije mogao pohađati studij u Belfastu zbog obveza na fakultetu u Splitu [59]. Doktorski je studij upisao u Ljubljani, a toga se dotiče samo jedno pismo Jerka Bezića u kojemu se spominje prijava disertacije ([15], v. pril. 8).²⁰

Suradnja s Bezićem proširila se s mentorstva i na projekt prikupljanja materijala s područja Trogira i Kaštela koji se trebao objaviti u seriji izdanja *Spomenici glagoljaškog pjevanja III Jugoslavenske (danas Hrvatske) akademije znanosti i umjetnosti*. Buble je, kao što vidimo iz njegova pisma [14], aktivno sudjelovao vlastitim melografskim radom, ali i prikupljanjem materijala od osoba koje su već prije snimile pjevanja pojedinih lokaliteta navedenoga područja. Ovaj projekt nije realiziran do kraja, a možda je moguće da se Bezićeva informacija o sastanku o transkribiranju magnetofonskih snimaka folklorne glazbe koji se trebao održati u Donjem Miholjcu 1991. i koji je odgođen zbog ratnih prilika ([16], v. pril. 9), odnosi na prikupljenu građu za *Spomenike*. O prikupljenoj građi saznajemo iz Bubljinih pisama upućenih Beziću [14] i don Pavlu Mediću [70], a iz odgovora Ive Belamarića [10] na Bubljin zahtjev za analizom glazbenog programa Radija i televizije i slanja presnimke priredbe »Trogir pjeva Zagrebu« vidimo da i prije toga, u prosincu 1984. godine, započinje s prikupljanjem građe za doktorat. Prikupljanje raznovrsne glazbene građe i prethodno istaknuti interes prema cjelini

16 Na upit Zdravka Blažekovića o podacima vezanim uz kapelnike u Trogiru koji se spominju u korespondenciji Antonija de Fanfogna i Franza von Suppèa [19], Buble je odgovorio podacima iz Fanfogoninih pisama koji se čuvaju u Trogiru [20]. Buble je naknadno objavio podatke iz ovoga odgovora u poglavlju »1.1.3. Banda comunale di Trau (autonomaška glazba)« svojega rada »Muzički život Trogira u vrijeme narodnog preporoda (druga polovica XIX stoljeća)«.

17 Dunja Rihtman-Auguštin traži podatke o prof. Josipu Baraču koji je boravio među moliškim Hvatima i napisao pjesmu *Živa voda (Acqua viva)* koju je navodno uglazbio Armando Meneghello-Dinčić [82].

18 Sadržaji dvaju pisama vezani su uz zahvale za održana predavanja o *Vokalnoj folklornoj glazbi Trogira i Donjih Kaštela* u Somboru 1985. [69] i u Kaštel Starom 1987. godine [75]

19 Judy Lazenbatt stupila je u kontakt s Bubljom posredstvom Ankice Petrović koja je doktorirala kod Johna Blackinga [56].

20 Pisanje radnje vjerojatno je dovršeno u kolovozu 1987. godine, kada s Radovanom Vidovićem dogovara lekturu [96].

glazbene kulture dovest će do teme doktorske disertacije koja je objavljena već 1988. pod naslovom *Glazbena kultura stanovnika trogirске općine*. Ne može se sa sigurnošću reći je li riječ o »obrazloženju« koje spominje Buble u pismu upućenom Beziću u svibnju 1985. ([13], v. pril. 7) o prijedlogu teme doktorske radnje, ali »hrabri« i »heretički« stavovi o etnomuzikologiji mogu govoriti u prilog promjeni predmeta istraživanja s folklorne glazbe na etnomuzikološke teme i već spomenutu širinu glazbene kulture, kao što je to u kasnijim vremenima formulirao u članku »Prijedlog za osnivanje Instituta koji bi se bavio istraživanjem i proučavanjem svih oblika čovjekove glazbene djelatnosti na području južne Hrvatske u prošlosti i sadašnjosti«²¹.

U Bezićevim pismima uočavamo koliko je on kao mentor vodio računa o tome da Buble uspostavi i međunarodne strukovne veze ([15], v. pril. 8), a uz to i koliko je cijenio njegov rad i suradnju ([16], v. pril. 9).

STRUČNA DJELATNOST ZA VRIJEME STJECANJA MAGISTERIJA I DOKTORATA

Dvadesetak Bublinskih pisama iz osamdesetih godina dvadesetoga stoljeća otkrivaju pojedinačne detalje njegove stručne aktivnosti. U to spadaju pomoći oko organizacija stručnih skupova [2-4], organizacije i osnivanja strukovnih udruženja [3, 84, 89], utvrđivanje kriterija razredbenih ispita [68] i dogovaranje gostujućih predavanja na fakultetu [5-8], sudjelovanje u raznim stručnim ocjenjivačkim sudovima [33, 50] i okruglim stolovima [34], pomoć studentima stranih sveučilišta u istraživanju fenomena klapa [56, 57], reakcije na izvedbe vlastitih skladbi i njihovo poklanjanje [76], recenziranje tuđih skladbi i obrada [36-39, 79] i suradnja s klapama [51].

Iz ovog razdoblja najzanimljivija su četiri pisama iz korespondencije s Dinikom Fijom [36-39]. Tri su pisma iz 1985. godine kada je Fio slao Bublina na uvid svoje obrade i skladbe za klapu tražeći i uvažavajući njegovo objektivno mišljenje [37]. Te je skladbe Fio dvije godine nakon toga objavio u zbirci *Pivaju naši škoji: skladbe za muške zborove i klape* i veći broj tih skladbi obradio u drugoj zbirci pod istim naslovom za mješovite zborove. Ovu korespondenciju donosimo u Prilogu u cijelosti zbog ljepote njezine komunikacije, primjera poticajne kritike između dvojice talentiranih glazbenika, zbog iznesenih dragocjenih pogleda i primjera ozbiljnosti pristupa klapskoj pjesmi ([36-38], v. pril. 4-6). Buble je u veljači 1987. priredio izdavaču Kulturno-prosvjetnom saboru Hrvatske i pismenu recenziju zbirke u prigodi njezina objavljivanja [79], a u njoj je ponovio sudove iz pisama koja je prethodno uputio Fiju. Ovakva njihova suradnja nastavila se i nakon objavljivanja zbirke 1988. godine te u zadnjem desetljeću prošlog stoljeća u okviru omišskog Festivala.

Poštovani gosp. Buble!

Šaljem Vam ovih osam skladbi da bi imali uvid u moj rad nakon zbirki. [...] Ove godine slavim 45 godina mog zapisivačkog rada i obrada naših dalm[atinskih] pjesama. Skladbu

21 *Bašćinski glasi*, knj. 5, 1996., 317-320.

»Nona mi je dvizola urok« ostavljam za izvedbu kada više ne budem namjeravao ništa skladati. [...]

Srdačno Vas pozdravlja Dinko Fio. [39]

----- RAD S KLAPAMA I RAZLIČITE SURADNJE VEZANE UZ KLAPU -----

Korespondencija vezana uz Bublin rad s klapama rijetka je i ukazuje samo na nekoliko situacija u ovom značajnom području njegova rada. Najzapaženiji uspjeh Buble je postigao s klapom Trogir, s kojom već u prvoj godini rada osvaja prvu nagradu stručnog žirija i publike na omiškom Festivalu 1976. godine.²² U ovom izboru sačuvano je samo jedno pismo upućeno klapi Trogir u kojemu se Zlatan Plenković zahvaljuje što su snimili njegovu pjesmu. Plenković u pismu odaje priznanje radu i uspjesima klape, a pismo zaključuje lijepom slikom o dalmatinskoj pjesmi [78].

Pjevajte, radujte se životu, i čuvajte naše divne dalmatinske pjesme kao svoje najmilije bisere. Nema na svijetu pjesama kao što su naše pjesme koje je more solju sačuvalo da se ne pokvare. [78]

Iz Bublina pisma upućenog klapi Sinj u prosincu 1984. godine doznajemo detalje njihove suradnje na snimanju LP gramofonske ploče [51].²³ Buble je izvršio izbor pjesama i spominje dogovor po kojemu bi dr. Željko Rapanić napisao predgovor. Predgovor je ipak priredio sam Buble. U pismu se spominje i njegova dirigentska uloga na tom projektu, a najzanimljiviji je odlomak u kojemu od klape Sinj traži ozbiljan i odgovoran pristup, što nam ukazuje na način Bublina pristupa radu s klapama.

Ne bih posebno isticao da je »zalogaj« koji ste prihvatili izvanredno ozbiljan, pun zamki te da traži od svakog člana klape najveću odgovornost i mobilnost. Istaknuo bih ono, za sada, najvažnije a to je da ste pristupili poslu koji od Vas, što se tiče glazbe, traži »pristojno ponašanje«. Potonje mi zovemo kristalno čisto intonativno pjevanje svake dionice posebno. [51]

Buble je intenzivno surađivao s klapom Chorus Croaticus iz Berna u Švicarskoj i njezinim osnivačem i voditeljem Franjom Vugdelijom na snimanju njihovih nosača zvuka. Djelići te suradnje očuvani su u pismima [98, 99] i elektroničkoj pošti [164, 165].²⁴ Vugdelija već nakon prve suradnje izražava nadu u nastavak Bublina stručne pomoći [98]. Osim suradnje s klapom na snimanju nosača zvuka, Buble je u Bernu držao i predavanja na temu »Glazbena kultura Dalmacije« [99] u studenom 2003. godine, a dva mjeseca poslije šalje i uvodni tekst »Klapa i klapska pjesma« za knjižicu CD-a s naslovom *Divici Mariji* [164]²⁵.

22 Festival – 1976., <http://fdk.hr/festival/1976/>, pristup 17. 5. 2022.

23 Buble, Nikola: *Izbor skladbi s omiških festivala dalmatinskih klapa (1967. – 1985.)*, stručni prilog uz ploču, Klapa Sinj, Beograd: RTB 2114542, 1985.

24 Franjo Vugdelija: O nama. Chorus Croaticus: Tradicionalno a capella pjevanje, <https://choruscroaticus.ch/hr/ueber-uns/>, pristup 17. 5. 2022. O vrsti Bublina suradnje s klapom Chorus Croaticus usporedi: Prinosi u časopisima, zbornicima... (/index.php/hr/prinosi-u-casopisima-zbornicima), 1-3; i L. Vladić-Mandarić: *Etnomuzikolog Nikola Buble*, 191-193, 199.

25 Usp. L. Vladić-Mandarić: *Etnomuzikolog Nikola Buble*, 193 i 223.

O još jednoj suradnji doznajemo iz pisma Joška [Josipa] Vatavuka u lipnju 1994. godine u kojemu zahvaljuje Bublji na »suradnji i na lijepim komplimentima« koje je uputio slušateljstvu koncerta klape Nostalgija u povodu njezina desetogodišnjeg rada [95]. Osim zahvale Bublji na značajnom udjelu pomoći u ostvarenju toga projekta, Vatavuk u pismu ističe i Bubljin angažman na promicanju klapske pjesme.

Preostala korespondencija otkriva samo pojedine izvođače koji su od Buble tražili dopuštenja za izvedbe njegovih obrada [162, 163], raspitivali se o mogućnostima nabavke notnih izdanja [147], tražili pomoć oko organizacije koncerata [146] i pokazivali interes prema istraživanju pojave klapskog pjevanja [56, 142, 143]. Ovim zahtjevima zajedničko je to što su pristigli iz različitih stranih država.

U kratkoj obavijesti Bublji i drugim suradnicima u rujnu 2004. godine Nenad Bach spominje »proizvodnju SACDa Super Audio CDa (hibrida koji svira i surround i obični CD)«, bez podataka o kojemu je albumu riječ, već samo s nadom da će njihova »avantura završiti vatrometom« [122].

AUTORSKE SKLADBE I OBRADBE

Iz korespondencije saznajemo svega nekoliko crtica o Bubljinim skladbama i obradama i to da je rado slao vlastite skladbe i notna izdanja raznim izvođačima. Prvo pismo takve vrste upućeno je Miri Omerzel Terlep u prosincu 1984. godine i u njemu se Buble osvrće na koncert »Roženaca« koji je bio održan u Cankarevu domu, na kojemu su izvodili *Splitske plesove* u njegovoj obradi [76]. Buble je primijetio i to da je netko nepotrebno »opteretio« njegovu obradu, pa u pismu iznosi glavne značajke koje bi ona trebala imati.²⁶

Ne znam kako su došli do obrade ali je očito da je ista prošla mnogo ruku jer je prilično »opterećena« (moja obrada je jednostavna u duhu mediteranske jednostavnosti, izražene kantilene). No bez obzira na sve bilo mi je veoma drago da se izvodi i u Sloveniji (Lado je izvodi već desetak godina) [...]. Sve to skupa me podsjetilo da ti nisam poslao Folklorne plesove Srednje Dalmacije i Boke Kotorske pisane za mandolinski orkestar. Napominjem da je to prva zbirka ovakove vrste (o kvaliteti neka sude drugi). Namjerno sam slijedio jednostavnost, zapravo folklornu nit, u obradama. [76]

Poseban dopis upućen je vjerojatno jednom od folklornih društava u kojima je djelovao Nikola Buble²⁷ s molbom za nabavkom literature folklorne glazbe iz Dalmacije, koja je bila jako popularna u cijeloj bivšoj Jugoslaviji. Slobodan Kovačević i Milan Stanojlović iz Milutovca u Srbiji navode svoje uspjehe s ovim skladbama na natjecanjima i posebno ističu Bubljinu skladbu *Šotić*.²⁸ U istom pismu mole Bublji da im pripremi živahnu i poletnu skladbu za natjecanje [52].

26 O mogućim razlozima i porijeklu promjena Bubljinih aranžmana vidi u ovom broju časopisa prilog Ivane Kenk Kalebić »Nikola Buble: Aranžmani za mandolinski orkestar« (str. 229-231) i glazbeni prilog *Trogirska kvadrilja* Nikole Buble (str. 233-248, pogotovo 239).

27 L. Vladić-Mandarić: *Etnomuzikolog Nikola Buble*, 91.

28 Dvije Bubljinke obrade imaju u nazivu »Šotić«. Usp. N. Buble: *Folklorni plesovi srednje Dalmacije i Boke kotorske*, 17 i 42.

Pri obradi pjesama Buble je kontaktirao autore, što otkrivamo iz pisma Zvonka Špišića iz studenog 1996. godine [87]. Osim popisa pjesama koje su bile u prilogu, Špišić spominje da su odavno razgovarali o ovim pjesmama i da je voljan dogovoriti se s Bublom o svim pojedinostima. Bubline obrade Špišićevih skladbi tiskane su u izdanju *Kupit' ću sviću svetome Niki* (2006.).

RAZNOVRSNE TEME

Brojne teme samo su dotaknute u sadržajima pojedinačnih pisama i teško ih je povezati u veće cjeline, a u nekima od tih pisama nalazimo tek naznake Bubline djelatnosti bez značajnijih podataka.

Sredinom rujna 1991. godine Buble je boravio u Beču vezano uz istraživanje gradskog folklor, a tada je bilo riječi i o mogućem angažmanu u glazbenoj sekciji ogranka Matice hrvatske u Beču. No zbog ratnih prilika morao se početkom listopada vratiti u Split. O tomu izvješćuje Radoslava Katičića 1992. godine, uz isprike zbog svojega naglog odlaska iz Beča [49].

Nekako u vrijeme kada sam Vam se trebao ponovno javiti, početkom listopada prošle godine telefaxom sam obaviješten da hitno moram natrag u Split. Jasno da je taj poziv bio povezan ratom u Hrvatskoj odnosno u mom slučaju da se pridobiju pojedini a onda i reaktiviraju neki oblici kulturne djelatnosti na području Splita. Bilo kako bilo moja zauzetost oko navedenog bila je plodonosna. Jedan od dražih rezultata mi je utemeljenje orkestra Hrvatske ratne mornarice čiji sam bio i prvi dirigent. Danas, kada su se (ne)prilike kako-tako poboljšale u našu korist, a kako po vokaciji nisam vojnik, protivno volji pretpostavljenih, dirigentsku palicu prepustio sam drugome. Za svoj navedeni rad [...] javno sam nagrađen i pohvaljen. [...] Stoga, slobodan sam Vam kazati, da Vam ponajprije kao predsjedniku MH u Beču stojim na raspolaganju bilo kao voditelj glazbene sekcije bilo pak kao čovjek koji bi mogao pripomoći oko rasta glazbene kulture Gradišćanskim Hrvatima (za vrijeme mog boravka u Beču napravio sam im mali elaborat za razvoj svih segmenata glazbene i scenske kulture) te najposlije, ako je moguće i ako je još aktualno, za rad na kojem projektu (u svezi gradskog folklor) Vašeg Instituta. [49]

Pismo sličnog sadržaja upućuje i Antu Nadju [72], na što mu on odgovara uz izraze uvažavanja i dobrih želja [73].

Svega nekoliko pisama vezano je uz objavljivanje Bublinih radova, a jedno čak i uz neprihvatanje rada za tisak [94]. U njima ne nalazimo bitnijih podataka, kao ni u pozivima za sudjelovanjem u zborniku radova u čast Lovri Županoviću [85] i na skupu Hrvatska glazba u 20. stoljeću u organizaciji Matice hrvatske [131, 132]. Suradnja s Leom Magninijem, urednikom međunarodnog časopisa *La cultura nel mondo*, ostvarena je posredstvom Nenada Veselića u Rimu [62-66]. Buble je u spomenutom časopisu objavio dva svoja rada »Musica e musicisti italiani in Dalmazia« (1995) i »Das Dalmatinische Klapa-Lied als Synonym der Musikkultur Südkroatiens« (1996).

Jedno pismo već je djelomično objavljeno, a to je odgovor ogranka Matice hrvatske iz Trogira na Bublinu zamolbu za sufinanciranjem knjige *Amatersko zbornsko*

pjevanje u gradu Trogiru [27].²⁹ Matica hrvatska prihvatila je rukopis za objavu, ali uz uvjet da se izostave sporni dijelovi koji se odnose na zborove lokalne zajednice, na što Buble nije pristao, pa je potražio novog izdavača.³⁰

Nekoliko pisama mogli bismo okarakterizirati kao uspostavljanje ponovnih veza među znanstvenicima nakon raspada Jugoslavije [141, 151, 155-158]. U njima dodatno uočavamo interes za Bublinim knjigama [155], ali i Bublinu osjetljivost na nastajanje nacionalnih država kada Rexhepu Munishiju čestita nezavisnost Kosova [157].

Poštovani kolega Rexhep Munishi,
kako znam ljepotu osjećaja koju donosi samostalnost, veselim se s Vama i kolegama s Albanološkog instituta te Vam od srca čestitam nezavisnost Kosova. [157]

U ovom poglavlju možemo spomenuti i pozivnicu za sudjelovanjem u stručnom povjerenstvu 32. internacionalnog gitarističkog natjecanja »Fernando Sor« [1], zahvalu Emilija Marina »na opetovanoj kandidaturi za redovito članstvo u HAZU« [67], predstavljanje novih hrvatskih trzalačkih instrumenata Stijepe Martinovića [154] i razglednicu Miha Boškovića, tada studenta Umjetničke akademije u Splitu, s potpisima Hrvatske vaterpolo reprezentacije [119]. Koncept brzajava upućenog don Šimi Maroviću s čestitkama na kvalitetnoj crkvenoj glazbi nije moguće preciznije vremenski odrediti jer se u brzajavu spominje samo televizijski prijenos, ali ne i događaj [120]. Ipak, ovaj primjer ukazuje na to da je Buble pratio različita glazbena zbivanja i da je imao potrebu na njih reagirati, slično kao i u pismu Miri Omerzel Terlep [76].

Na kraju ovog odlomka mogu se istaknuti još dvije situacije u kojima otkrivamo Bubline zauzimanje u radu. U pismu Faruku Sijariću, dekanu Muzičke akademije u Sarajevu, Buble se raspituje za mogućnosti magistarskog studija za Tomislava Veršića, tadašnjeg asistenta na Umjetničkoj akademiji u Splitu, ističe njegove kompetencije i moli Sijarića za suradnju [161].

Iz pisma Lovri Županoviću u ožujku 1999. godine saznajemo za Bublina angažman oko nastupa Hrvatske na proslavi 2000 godina kršćanstva u Vatikanu za koji tvrdi da ga je on osigurao »marom i vezama (obiteljskim) u zadnje dvije godine« [116]. Buble iskazuje nezadovoljstvo što su na kraju priprema drugi kolege zauzeli njegovo mjesto i promijenili njegov prijedlog da »Julije Skjavečić kao skladatelj, [a] Lovre Županović kao muzikolog« predstavljaju hrvatsku glazbu. U pismu kaže da nastoji zaboraviti postupke kolega i izražava svoju usamljenu poziciju u struci.

UMJETNIČKO VODSTVO FESTIVALA DALMATINSKIH KLAPA OMIŠ

Stručna suradnja Buble s omiškim Festivalom započinje već 1979. godine pozivom za sudjelovanjem u stručnom ocjenjivačkom sudu [33]. Već iduće godine

²⁹ Usp. L. Vladić-Mandarić: *Etnomuzikolog Nikola Buble*, 145 i 253.

³⁰ N. Buble: *Amatersko zbornsko pjevanje u gradu Trogiru*, Split, Omiš: Umjetnička akademija u Splitu, Centar za kulturu Omiš, 2000.

pozvan je i na savjetovanje o »stanju i perspektivi« Festivala [34], a od tada sve više sudjeluje u njegovu radu³¹. Osim dvaju navedenih poziva, u izabranoj korespondenciji postoje još samo dva pisma vezana uz Bublina rad na Festivalu prije stupanja na mjesto umjetničkog direktora u svibnja 1992,³² a oba se dotiču drugog sveska *Zbornika dalmatinskih klapskih pjesama*. Dinko Fio šalje svoje dvije skladbe, s napomenom da je u *Kampanele I* unio »dvije male korekture« i nada se da će biti napravljene temeljite korekture »nakon kaligrafa« izražavajući vjeru u Bublina »temeljnost« [40]. Lekturu i analizu tekstova napjeva za drugi svezak *Zbornika* priredio je Mate Meštrović, koji u pismu upućenom Bublina izražava svoje ogorčenje što mu Buble i Mihovil Popovac nisu poslali niti jedan primjerak *Zbornika* nakon što je izašao iz tiska, premda se odrekao honorara za svoj rad [71]. Meštrović u nastavku prenosi i sadržaj pisma koje je uputio Mihovilu Popovcu 31. srpnja 1991. godine.

Buble je bio četiri godine umjetnički direktor Festivala, a ostavku je podnio u rujnu 1996. godine izražavajući nezadovoljstvo s načinom organizacije Festivala i svojim položajem.³³ U korespondenciji iz tog vremena opet se javljaju raznovrsni sadržaji vezani uz Festival koji se odnose na organizaciju popratnih sadržaja kojima je Buble proširio Festivalne dane, primanja skladbi od raznih autora za izvedbe na Festivalu i pripremanja tiskanih notnih izdanja.

U svom mandatu umjetničkog direktora Buble je nastavio s redovitim izdavanjem notnih zbirki u nizu izdanja Leut. Uredio je četiri zbirke, a o dvjema nalazimo podatke u korespondenciji, u obama slučajevima u pismima koja su upućena uz priređene materijale za tisak.

Zbirka *Rodil se je Isus spasitelj svita* sadrži »20 božićnih napjeva za pjevanje u klapi« različitih skladatelja i obrađivača, među kojima je i Miho Demović. On je Bublina poslao petnaest harmonizacija božićnih popijevki da od njih napravi izbor ili da ih sve objavi u petom svesku izdanja Leut [29].

Držim da sam dionice pratećih glasova prilagodio mogućnostima klapskih grupa i manjih pjevačkih muških zborova i da se harmonijama nisam udaljio od ugodjaja koje popijevke ostavljaju na slušaoca izvedbom u mješovitim zborovima. [29]

Krešimir Magdić priredio je svoje skladbe za treće izdanje Leuta. U pismu koje šalje uz dvanaest izabranih partitura koje su do tada bile izvedene na omiškim Festivalima donosi njihov popis sa svim podacima [61]. U zbirci je tiskano samo osam skladbi,³⁴ a *Misao svijeta* objavljena je kao glazbeni prilog *Bašćinskih glasa*, knjiga 3, 1994. godine.³⁵ Magdić moli da se uvaži njegov izbor i da skladbe budu tiskane u računalnom prijepisu poput *Zbornika*. U osvrtu na aranžmane kaže da ih

31 Usp. Herci Ganz: *Festival dalmatinskih klapa Omiš...*, 222-223.

32 Jakša Fiamengo: *Atraktivnije klapske večeri...*, 28.

33 Livajić, *Slobodna Dalmacija* 26. 9. 1996., (bez br. str.), cit. u: L. Vladić-Mandarić: *Etnomuzikolog Nikola Buble*, 123.

34 Krešimir Magdić: *Odišam se*, (Leut, br. 3).

35 *Bašćinski glasi*, knj. 3, 1994., 427-428.

nije mijenjao u odnosu na dotadašnju izvedbenu praksu, a za skladbu *Majka mi te daje* prilaže originalni aranžman pokojnog dubrovačkog skladatelja dr. Vladimira Berdovića, »koji je u ono vrijeme bio pretežak za klapu Maestral«, pa je Magdić »za izvođenje priredio nešto jednostavniji aranžman.« [61]

Teško je odrediti s kojim je ciljem Silvije Bombardelli uputio Bublji svoja dva pisma 1991. i 1992. godine. U oba pismima nalazimo popise njegovih skladbi za klapu s kratkim crticama uz pojedine naslove, pa su iz toga razloga oba pisma prepisana u Prilogu ([22, 23], v. pril. 10 i 11). Od navedenih skladbi tiskana je samo *Prokleta bud* [23] u trećem svesku *Zbornika dalmatinskih klapskih pjesama*, a više njih tek u Leutu br. 10 iz 1998. godine, ali njih je uredio Ljubo Stipišić. Prema Bombardellijevu odgovoru [23], jasno je da je Buble preko svih poznanstava nastojao proširiti krug kvalificiranih glazbenih suradnika Festivala i da je za širenje festivalskih sadržaja tražio njihove savjete.

Buble je očito vrlo aktivno tražio i sudionike Festivala, a oni su mu slali svoje skladbe na prosudbu s velikim uvažavanjem njegova mišljenja, prepuštajući mu i slobodu izbora skladbi za natječaje Festivala, a potvrdu za to nalazimo i u pismima Ljube Kuntarića iz 1994. godine [54, 55]. I Pero Gotovac šalje Bublji svoje skladbe i traži mišljenje o njima [48], i to 1998. godine, kada Buble više nije bio umjetnički ravnatelj. Dotične skladbe objavljene su sljedeće godine u trinaestom svesku izdanja Leut u kojemu se Bublino ime ne spominje. Pismo Pere Gotovca jedno je od rijetkih koje je u cijelosti napisano u vedrom i šaljivom tonu, pa i u dijelovima sa stručnim prikazima.

E sada, ako »voziš« tenore u tercama, što bi bilo nepisano pravilo, basi »basiraju« a baritoni nešto »po sridi«, koji puta se pomakneš u paralelnim kvintama i oktavama, i to je sve. E sada, što se još može učiniti? Sve je u rukama njih »osmero«, pa šta Bog da. Zezam se. Bit će mi drago da čujem tvoje mišljenje. Ako ovako nastavim, eto me uskoro u tebe u Split, da mi zadaš temu, pa odoh i ja u »doture o' klapologije«! Naravno ti ćeš mi biti mentor. To da će sve završit' u konobu na pršut i vino, para mi se već vidim! [48]

Više skladatelja i obrađivača koji su već prije surađivali s Bublom, njemu i sada upućuju svoje skladbe i druge materijale koji su vezani za izvedbe na Festivalu. Lovro Županović u pismima uvijek donese koju crticu o skladbi, pa tako *Sunce, misec, zvizde* nazove svojom i narodnom skladbicom [103], zaboravljenu šibensku podoknicu *Dobra večer, uzorita* želi »vratiti u živu izv[edbenu] praksu, čak i u tuđoj ›dalmatinskoj‹ harmonizaciji« [107], *A ti, divojko šegljiva* naziva svojim izvornim djelcem kojemu je uglazbio tek prvu polovicu lascivnog teksta za koji smatra da »fungira kao prava ›dalm[atinska]‹ pisma: 3 x isto, ali uvijek malo drugačije, a sadržajno je zaokružena cjelina« [112]. Izvor Oreb šalje svoju skladbu *Obrnu je vitar* u obradi Igora Kuljerića na natječaj za nove skladbe, ali istovremeno i Bublji, tražeći njegov sud do kojega mu je »jako stalo« [77].

Dinko Fio se obraća Bublji vezano i uz promjenu završetka skladbe *Kād zavonjā proćulīće*, uz napomenu o novoj varijanti koja je vjerojatno nastala prema primjedbama stručnog povjerenstva [41].

Ipak mi se čini da je onaj završetak [autentična durska kadenca u oktavnom položaju, op. a.] logičniji nakon melodije koja više puta doseže a2, i mislim da je ovo udovoljavanje pukom formalizmu zvanom frigijska skala, a ustupak onima koji možda nisu ni upoznali skladbu ali žele udovoljiti onome što više nije ni izvorno ni čisto frigijsko. [41]

Fio upućuje Bublju i primjedbu na napis kritičara u Slobodnoj Dalmaciji, smatrajući da »nije umjesan a ni stručan«, da bi napisi u novinama trebali držati »nivo kojega Omiški festival ima i zaslužuje« i da »ima boljih muzičara, boljih novinara i poštenijih ljudi koji bi trebali pisati osvrt iz Omiša« [43].

O širenjima omiškog Festivala popratnim sadržajima svjedoči pismo Nikše Buble koji šalje službeni pristanak u ime Gradske glazbe Dubrovnik za nastup na Festivalu [26]. U pismu izražava svoju radost zbog poziva, dotaknuvši se kratko ratnih prilika, u kojima je Nikola Buble vodio Festival.

Drago mi je i Pivala ti što si nas pozvao. Javi ako treba pripremiti nešto posebno. [...] Inače mi smo ovamo svi dobro, koliko se to može biti okružen četnicima. [26]

Nažalost, iako su poziv za nastup u Omišu shvaćali kao »veliku satisfakciju« za svoj rad, zbog stalne opće opasnosti u lipnju i srpnju nisu mogli održavati probe i otkazali su nastup.³⁶

Tijekom vodstva omiškog Festivala Buble je producirao i pet nosača zvuka s novim skladbama.³⁷ U korespondenciji postoji samo jedan trag o tomu u pismu Franje Vugdeliije, koji šalje podatke o snimci skladbe *Mati moja* Šimuna Šite Ćorića [97]. Festival je dobio 1994. godine i prvu nagradu Porin za snimke festivalskog programa novih skladbi iz 1993. godine.³⁸ Dušan Šarac, kao producent Croatia Recordsa obavješćuje Bublju o dodjeli nagrade na finalnoj večeri Festivala i o planovima da uz izdanje kasete novih skladbi za tekuću godinu, objave posebno i CD s »izborom od dvadesetak najuspješnijih pjesama svih dosadašnjih festivala« [86].

UREĐIVANJE ČASOPISA *BAŠĆINSKI GLASI*

U okrilju omiškog Festivala pokrenut je i časopis *Bašćinski glasi* s podnaslovom *Smotra južnohrvatskog pučkog pjevanja*. Glavni pokretač i njegov prvi urednik bio je Ljubo Stipišić, tadašnji umjetnički direktor Festivala, koji je u Uvodniku istaknuo glavni cilj časopisa, a to je »poticanje i proučavanje tradicionalnih skupinâ pjevača (klapa) i drugih načina pjevanja (crkvenih grupa, kantadura) u Dalmaciji, ili gdje ovakvi fenomeni postoje u praksi.«³⁹ Prvi broj časopisa oblikovan je više u revijalnom formatu širokog spektra sadržaja. To će se promijeniti dolaskom Buble na mjesto umjetničkog direktora Festivala, koji tada preuzima i uređivanje časopisa. On će u drugom broju promijeniti naslov u *Bašćinski glasi: južnohrvatski etnomuzikološki godišnjak* (*Ethnomusicological Yearbook of*

36 Pismo upućeno Nikoli Bublji u arhivi FDK-a Omiš, a preslika je objavljena u H. Ganza: *Festival dalmatinskih klapa Omiš...*, 233.

37 Usp. L. Vladić-Mandarić: *Etnomuzikolog Nikola Buble*, 199.

38 H. Ganza: *Festival dalmatinskih klapa Omiš...*, 238, 252.

39 Ljubo Stipišić (gl. ur.): Uvodnik, *Bašćinski glasi*, br. 1, 1991., 3.

Southern Croatia) i postaviti znanstveno oblikovanje časopisa, a kao dug prvom broju časopisa nastaviti će s objavljivanjem glazbenih priloga.⁴⁰ Buble će u skladu sa svojim dotadašnjim djelovanjem otvoriti časopis svim temama iz glazbene kulture stanovnika južne Hrvatske, što neće biti lako zbog manjka znanstvenika u svim sredinama. Zbog toga će Buble nastojati uspostaviti suradnju sa znanstvenicima i glazbenicima koji su djelovali u Zagrebu, ali i dalje ustrajati u traženju suradnika u vlastitoj sredini. Tragove te suradnje nalazimo u pismima otkako je Buble postao glavni urednik, pa sve kraja njegova života, a među njima opet najveću pozornost privlače pisma Lovre Županovića.

Potruga za autorima tekstova i članaka iz drugih sredina nije bila jednostavna i vodila se očito posredstvom poznanstava, kao što otkrivamo iz pisma Krešimira Magdića, koji šalje priloge o ansamblu Capella Ragusina iz Dubrovnika⁴¹ za drugu knjigu *Bašćinskih glasa* uz obrazloženje:

Kao što vidiš nisam ti uspio posebno uloviti nekog dubrovačkog muzikologa da ti pošalje svoje priloge (muzikološke) jer Demović živi u Zagrebu, a osim njega ti nitko ne bi iz Dubrovnika mogao poslati nešto suvislo uz pedigree HAZU-a (Bivšeg Jazua) pa ti je bolje koristiti materijale dobrog muzičkog kritičara – muzikologa Sanje Dražić uz uvjet da joj umjesto honorara (koji vjerojatno nije ni predviđen?) obavezno pošaljete jedan primjerak »Bašćinskih glasa« [...] [60].

U trećoj knjizi *Bašćinskih glasa* obilježene su obljetnice života Jerka Bezića i Dinka Fija, dvojice dugogodišnjih suradnika omiškog Festivala.⁴² Jerko Bezić poslao je prikupljene i pripremljene materijale o sebi i pismo s njihovim popisom i obrazloženjem uporabe hrvatske riječi »nacrtak« za stranu riječ »abstract« [17], što je od tada postala praksa časopisa.

»Prema savjetu Instituta za hrvatski jezik u Zagrebu za stranu riječ abstract upotrebljavamo hrvatsku nacrtak. Znam da časopis *Arti musices* uz abstract stavlja hrvatsku riječ sažetak. To nije ispravno. Sažetak je hrvatska riječ za englesku summary. O svemu drugome javit ću Vam se telefonom.« [17]

Buble je priredio biografiju i bibliografiju radova Dinka Fija, koju je pregledao i nadopunio sam Fio [42].⁴³

Dopunio sam što sam smatrao da još treba napisati osobito ono oko spominjanja mog istarskog porijekla, po majci. Oduvijek sam prema toj glazbi imao poseban odnos, a ljubav prema njoj valjda je neko sačuvano sjećanje u mojim genima. Želim Vam svako dobro, a ovoj opsežnoj monografiji sretan ulazak u »Bašćinske glase«. [42]

40 Drugi broj *Bašćinskih glasa* još uvijek intenzivno prati rad omiškog Festivala, što će postupno opadati sa svakim sljedećim brojem. U ovom broju objavljen je i Bublin tekst »Prilog za budućnost festivala dalmatinskih klapa u Omišu«, *Bašćinski glasi*, knj. 2, 1993., 177-181, koji otkriva smjernice kojima je Buble vodio Festival u svojem mandatu.

41 Glazbeni žiri za dodjelu nagrade »Orlando«: Nagrada Orlando Ansamblu za ranu glazbu Cappella Ragusina na 42. Dubrovačkom festivalu, 1991., *Bašćinski glasi*, knj. 2, 1993., 227-228; Sanja Dražić: O festivalskom koncertu laureata Cappelle Ragusina održanom 3. kolovoza, 1991., *Bašćinski glasi*, knj. 2, 1993., 229-232.

42 Usp. H. Ganza: *Festival dalmatinskih klapa Omiš...*, 251.

43 N. Buble: Povodom 70 godina života dirigenta i skladatelja mo Dinka Fia, *Bašćinski glasi*, knj. 3, 1994., 399-421.

Zbog nemogućnosti dolaska na omiški Festival Fio moli da mu se pošalje primjerak časopisa [43], a u posljednjem pismu još jednom srdačno zahvaljuje na lijepom prikazu i traži da se u separatu rada unesu ispravke grešaka koje su se dogodile u prijelomu časopisa [44].

Kad se obave te ispravke imat ću izvanredno upotrebljivu radnu biografiju i bibliografiju jer za Vaš rad na tome mogu samo reći: »Bravissimo, poštovani i vrlo gospodine i dr. profesore kolega Buble!« [44]

Zbog nedostupnosti separata nije moguće provjeriti o kojim je ispravkama riječ.⁴⁴

Krešimir Magdić posredovao je i za ovaj broj časopisa, ovaj put kod Maje Nodari s molbom da priredi tekst u povodu prerane smrti Marija Nardellija. Uz obavijest o slanju priloga Maja Nodari se u pismu i predstavlja, navodeći svoje obrazovanje i rad, a na kraju pisma daje kratku sliku Marija Nardellija [74].⁴⁵

Poznavajući gospara Marija, suradjujući s njim kroz godine, znajući njegovu istinsku ljubav za glazbu i njegov rodni grad – koji mu je bio nadahnućem – napisala sam tekst s posebnim zadovoljstvom i štovanjem. [74]

Za isti broj časopisa Miho Demović priređuje članak »Rano srednjovjekovno višeglasje u Hrvatskoj«, a njegov veći opseg nastoji opravdati značajem same teme [30].⁴⁶

Prilog je nešto opsežniji, ali neka Vas to ne smeta, jer ga osobno smatram veoma značajnim jer osvjetljuje jedno stilsko razdoblje stare hrvatske glazbene kulture, koje je bilo veoma malo poznato. Osim toga, u notnom dijelu priopćeno je po prvi put nekoliko vrijednih skladbi koje će dobro doći ansamblima za staru glazbu. Tri dodatka, dobro bi bilo objaviti zbog praktičnih razloga. [30]

U drugom pismu Demović šalje napomene o izvršenim korekturama i dodatak radu koji smatra potrebnim za izvedbu dviju skladbi [31].⁴⁷

Za izvedbu *Salve Regina* i *Mise sexti toni*, bilo bi potrebno dodati koralni DODATAK zbog ansambala koji će te dvije skladbe sigurno izvoditi. Mislim da to neće odviše opteretiti reviju, a uvelike će pomoći praktičnosti izvedbe. [31]

Krajem 1994. godine započinju dogovori o idućem broju *Bašćinskih glasa*, posvećenih sedamdesetoj obljetnici života Lovre Županovića. Županović zahvaljuje na prijedlogu i skicira tijek dogovora s obzirom na svoje obveze, ali izražava i sumnje o vrijednosti tolike pozornosti [105].

Ali, ponavljam: meni to zvuči kao »cin, cin« (Lotrščak) – (i) pa što se koga tiče koliko sam ja star i je li uopće vrijedno o tome zauzeti cc 1/2 B[ašćinskih] glasa 95?! [105]

44 U popisu Bublinskih knjiga navedena je i brošura *Maestro Dinko Fio*, Zagreb, 1995., 14 stranica, ali u vrijeme pisanja rada nije bila dostupna, pa nije bilo moguće provjeriti je li riječ o ispravljenom separatu iz *Bašćinskih glasa*. Usp. L. Vladić-Mandarić: *Etnomuzikolog Nikola Buble*, 188.

45 Maja Nodari: Mario Nardelli (Dubrovnik, 20. svibnja 1927. – Zagreb, 13. srpnja 1993.) (In memoriam), *Bašćinski glasi*, knj. 3, 1994., 363-365.

46 Miho Demović: Rano srednjovjekovno višeglasje u Hrvatskoj, *Bašćinski glasi*, knj. 3, 1994., 261-338.

47 M. Demović: Rano srednjovjekovno višeglasje u Hrvatskoj, 334-336.

U veljači 1995. godine Županović šalje pismo s priloženom bibliografijom, skladbom za glazbeni prilog časopisa i studiju o Skjavetiću, za koju se odlučio umjesto »prerađivanja *Tonalnih osnova...*, jer bi to tražilo odviše vremena.« [106]⁴⁸

Umjesto toga: »teža roba« o S[kjavetiću] – podrijetlom iz našega područja, a k tomu i još uvijek nepoznatom. Taj tekst je zamišljen kao uvodna studija u svezak njegovih svjetovnih skladbi – ali za taj »luksus« nitko nema šoldi (kao ni za IV. izdanje *Citharae!*). Pa bar da (tekst) bude objavljen kao svojevrsni »avans« – jer »bolje vrabac u ruci nego...« [106]

Za ovu obljetnicu Županović je htio biti prisutan i svojom skladbom na omiškom Festivalu, ali zbog obveza na izradi partiture *Prijenosa sv. Duje* »na temelju izvornika!« nije uspio u tom naumu, pa je poslao već spomenutu harmonizaciju zaboravljene šibenske podoknice [107].

Sadržaji sljedećih pisama vezani su uz konačno oblikovanje tekstova i ispravke [108-111]. Iz njih otkrivamo da je uvodni razgovor proširen sadržajima iz prethodno objavljenih intervjua [108], da su uneseni svi ispravci koji su navedeni u pismima osim 1954. godine kao godine praizvedbe Županovićeve *Smfonijete* [110],⁴⁹ a uz sve to i razlog promjene oblika imena koji se dogodio u ovom broju časopisa [108]. U kasnijem će pismu ipak upozoriti na to da se službeno mora potpisivati »s -o« [115].

Što se tiče tituliranja/nominiranja moje malenkosti s obzirom na IME, ja sve više koke-tiram s našim nastavkom na -e; dakle: Lôvre/Lôvre/Lôvri itd. Vi odaberite što smatrate mudrijim. [108]

Časopis je predstavljen na II. Smotri pučkih pjevača Poljica '95, koja se odvijala pod okriljem Festivala, čemu je nazočio i sam Lovro Županović.⁵⁰

Županovićeva suradnja nastavila se i u sljedećem, petom broju časopisa za 1996. godinu, u kojemu je uvodni dio posvećen o. fra Izaku Špralji. Županović je u prvom pismu najavio da je već započeo s pripremama i da će do kraja mjeseca razgovor biti dovršen [112].⁵¹ U istom pismu spominju se zbirka »HP Pjev«, o kojoj nema drugih podataka osim da je trebala sadržavati »melos« svih hrvatskih krajeva, te mogućnosti promidžbe *Bašćinskih glasa* u Zagrebu.

Ti mi samo reci gdje treba ići odnosno kome pisati – i ja ću to uraditi. Druga je stvar koliko će to biti djelotvorno. Međutim, činjenica je (a to sam, ako se sjećaš, rekao javno lani u Tugarima) da sjev. Hrvatska NEMA ni približno ediciju sličnu BG. I zato, ako i ne upali njezino ubiciranje u ovaj kraj – ne zdvajaj [...] – i radi dalje kao i dosad. Jer bolje je da BG budu (bar) igdje nego nigdje. [112]

48 Lovro Županović: Julije Skjavetić i njegove (vokalne) skladbe svjetovne sadržajnosti, *Bašćinski glasi*, knj. 4, 1995., 29-57. Županović ovdje govori o preradi svojega članka O tonalnim osnovama tzv. dalmatinskog narodnog melosa, *Čakavska rič*, VII, br. 1 (1977), 65-78.

49 Lovro Županović i Nikola Buble: Razgovor sa hrvatskim glazbenikom akademikom Lovrom Županovićem, *Bašćinski glasi*, knj. 4, 1995., 7-15.

50 H. Ganza: *Festival dalmatinskih klapa Omiš...*, 263.

51 Izak Špralja i Lovro Županović: Razgovor sa hrvatskim glazbenikom o. fra Izakom Špraljom, *Bašćinski glasi*, knj. 5, 1996., 7-11.

Lovro Županović priredio je i poslao razgovor s Izakom Špraljkom i u pratećem pismu navodi da su oblikovali stranice Špraljine diplomatske radnje iz 1967. godine, toplo preporučivši njezino objavljivanje u *Bašćinskim glasima* [113].⁵²

U rujnu 1996. godine Buble podnosi ostavku na mjesto umjetničkog direktora omiškog Festivala, izražavajući nezadovoljstvo njegovim organizatorom – Centrom za kulturu Omiš,⁵³ a šestu knjigu *Bašćinskih glasa* za 1997. godinu uređuje Ruben Radica, koji je kratko naslijedio Bublju na čelu Festivala, zajedno s Jerkom Bezićem. Godinu poslije Buble je ponovo glavni urednik časopisa, što će ostati do smrti, časopis napušta okrilje omiškog Festivala, a novi su suizdavači dotadašnji Centar za kulturu Omiš i Umjetnička akademija u Splitu. Nažalost, u tom razdoblju časopis ne izlazi redovito, objavljeno je svega pet brojeva, od čega je jedna knjiga dvobroj.

Nezadovoljstvo omiškim Festivalom izrazio je i Lovro Županović u svome odgovoru na Bubljin poziv za suradnjom iz 1998. godine [114].

[...] ne bih ušao u »igru« s Omišem ni kao član uredništva ni kao recenzent za »ranu glazbu«. [...] Dunque: molim Te, da me shvatiš, i da se ne ljutiš na ovakav moj stav. Kad jednom BG postanu neovisni od Omiša i bez raznih nadrijetnomuzikologa (ovo se, molim, ne odnosi na »zamjenika urednika« [tada Jerka Bezića, op. a.]. NIKAKO!!!) onda ćemo moći nastaviti na nešto što je prestalo [...]. [114]

Lovro Županović još će jednom sudjelovati u *Bašćinskim glasima* svojim prilogom o skladbi Ivana Brkanovića koja je posvećena Albi Vidakoviću.⁵⁴ O tomu piše u posljednjem pismu koje je uputio u ožujku 2001. godine [118]. Prilog je tiskan u osmoj knjizi časopisa posvećenoj Rubenu Radici, a knjiga je objavljena tek 2004. godine. Županović se u istom pismu raspituje za rok slanja pjesama na omiški Festival, ali među novim skladbama više nema njegovih djela. Iste 2001. godine predaje i Nikša Gligo rad o glazbi Rubena Radice, na čemu mu Buble zahvaljuje s komplimentima o »intelektualnoj bravuri« [125], a Gligo uzvraća da je Radica »fascinantna osoba« i da se tromjesečna komunikacija s njim isplatila [126].⁵⁵

Korespondencija Silvija Bombardellija vazana uz *Bašćinske glase* ostavlja dosta nejasnoća. Riječ je o dvama listovima pisma. Na jednom listu stoje dva udaljena nadnevka [24], a drugi list [25], bez nadnevka, može biti i nastavak na prethodno pismo. Na ovim listovima nalaze se dodatci koji su trebali biti uneseni u rad »A la recherche... Stoko lurida jenebo morest: Materijal za kronesteriju Mo Ive

52 Izak Špralja: Crkveno pjevanje u Prvić-Luci na otoku Prviću kod Šibenika, *Bašćinski glasi*, knj. 5, 1996., 15-74.

53 Livajić, *Slobodna Dalmacija*, 26. 9. 1996., (bez br. str.), cit. u: L. Vladić-Mandarić: *Etnomuzikolog Nikola Buble*, 123.

54 Lovro Županović: Dosad nepoznati hommage Ivana Brkanovića uspomeni Albe Vidakovića, *Bašćinski glasi*, knj. 8, 2004., 301-313.

55 Nikša Gligo: Red iz prožimanja strukturnih i psiholoških akcija (uz glazbu Rubena Radice), *Bašćinski glasi*, knj. 8, 2004., 23-30.

Tijardovića«. ⁵⁶ Prvi dodatak trebo je doći u poglavlju »Aquaflor« na 437. str. u izdanju *Bašćinskih glasa*, knj. 9 – 10, 2009., iza prvog odlomka.

1983. Ante Jelaska je, u »Slobodnoj Dalmaciji«, objavio (»uz izvjesna kraćenja i manje redaktorske intervencije«) opsežna autobiografska Tijardovićeve »Sjećanja na život i vrijeme«. Onaj koga zanimaju mnogobrojni detalji iz meštrovog života, može ih naći u navedenom tekstu.

U kraćem uvodu Jelaska je za I. T.-a napisao (citiram): »Kompletna ličnost, jedna od onih koje se uzima za uzor, koje se dugo pamti i za kojima se dugo žali... Ivo Tijardović je svojom muzikom postao u neku ruku simbolom Splita. Tijardović je mitologizirao Split, Split je mitologizirao Tijardovića«. [24]

Za drugi dodatak prepustio je Bubli kao uredniku gdje i kako će ga smjestiti.

Zagrebački »Ženski list« br. 4., april 1936, pod naslovom »Novi uspjeh Ive Tijardovića«, donosi slijedeću euforičnu obavijest: »Dne 11. ožujka izvedena je u zagrebačkom velikom kazalištu opereta u 3 čina – »Splitski akvareli« od Ive Tijardovića, autora »Male Floramye«... Uspjeh operete »Splitski akvareli« nije zaostao za uspjehom »Male Floramye«... Zagreb je zaljubljen u Tijardovićevu glazbu, u Split i njegove napjeve, njegov život i njegove ljude... Odlične kvalitete »Splitskih akvarela«... Pjesma »Marice slatki raj u moj« već se pjevucka ulicama... Svako je ostavio kazalište sretan...« [25]

Silvije Bombardelli napominje u pismu da je Bubli »ponudio »dogovornu kontrolu« nad ideološkim, jezičkim itd. elementima« svojega napisa, a da se Buble tada pozivao na njegov »autorski dignitet« [25]. U ovom pismu spominje i tekst »»Testimonia« sa raznim dodatcima i notnim primjerima« koji je također poslao uredništvu, a raspituje se o svojoj skladbi *Govorenje Mikule Trudnega* na tekst Marina Franičevića, ali iz konteksta nije jasno što je Buble trebao napraviti sa skladbom.

Uz *Bašćinske glase* vezano je još samo nekoliko pisama koja nam ne otkrivaju puno, poput kratkog pozdrava Izaka Špralje [88] ili zahvale upućene Ceciliji Campa i Johannu Herczogu za pristigle radove [124], a koja samo otkriva da se i kod knjige 9 – 10 oduljila priprema časopisa za tisak, jer su radovi prikupljeni 2006., a tisak je dovršen 2009. godine.

Zadnje dokumentirano pismo odnosi se na jedanaestu knjigu *Bašćinskih glasa* koja je bila posvećena Petru Bergamu. U ovom slučaju nije moguće utvrditi je li riječ o pismu ili ispisanom prilogu elektroničke pošte [123]. Ovo pismo zorno svjedoči o tome kako i u vremenu svih mogućih načina komunikacije može doći do nerazumijevanja i nesuglasica koje su se riješile objavljivanjem cjelokupne građe (uključujući i sadržaje koji nisu objavljeni u jedanaestoj knjizi *Bašćinskih glasa*) u izdanju Cantusa i Hrvatskog društva skladatelja pod naslovom *Lik sjene: dekodiranja kompozitorske šifre Petra Bergama* urednice Marije Bergamo.⁵⁷

⁵⁶ Silvije Bombardelli je ovaj članak napisao u travnju 1995. godine u prigodi 100. obljetnice rođenja Ive Tijardovića. Rad je objavljen u *Bašćinskim glasima* tek u knjizi 9 – 10, 2009. godine, 429-442; a prije toga pod naslovom »Stoko lurida jenebo morest: (fragmenti o ST-glazbi, iz dužeg neobjavljenog teksta o Tijardoviću i tijardovićevštini)« u: *Glas Dalmacije, Split* (<19>98/<19>99.), 27-33.

⁵⁷ Kako sam i sâm sudjelovao u pripremi toga broja časopisa i dijelom u komunikaciji, iskreno mi je žao ukoliko su moje riječi, postupci ili neznanje tada mogli bilo koga povrijediti.

U korespondenciji je sačuvano i pismo iz srpnja 1995. godine u kojemu Zdravko Blažeković upućuje službeni poziv Bublji za uključivanjem *Bašćinskog glasa* u *RILM Abstracts*, međunarodnu bazu podataka sa sažetcima glazbene literature, a uz to čestita na lijepom izdanju i moli da se svi brojevi časopisa redovito šalju njihovu centru [21].⁵⁸

RADA U NACIONALNOM VIJEĆU ZA ZNANOST

Buble je bio član Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj od prosinca 2004. do ožujka 2009. godine.⁵⁹ Iz dvaju razgovora elektroničkom poštom s Nikšom Gligom i Mislavom Ježićem [135-140, 133] može se nazrijeti njegova uloga u određivanju i svrstavanju glazbenih polja i grana u umjetničko ili znanstveno, humanističko područje, kao i nerazumijevanje na koje je nailazio u obrazlaganju svojih stavova na sastancima Nacionalnog vijeća za znanost. Iz korespondencije iz siječnja 2005. godine nije jasno je li Buble zajedno s Gligom trebao braniti i mjesto muzikologije u polju znanosti o umjetnosti, kako je to bilo određeno dotadašnjim Pravilnikom o utvrđivanju znanstvenih područja (1997.), s čime se u potpunosti slagao i Mislav Ježić⁶⁰ [137], jer je predmet elektroničke pošte nazvan »Status muzikologije«. Buble se borio za posebno polje »znanost o glazbi«, a kao predsjednik Područnog vijeća za umjetnost nastojao je polje glazbene umjetnosti podijeliti na samo dvije grane, kompoziciju i reprodukciju glazbe (dirigiranje, pjevanje, sviranje), a teoriju glazbene umjetnosti i glazbenu pedagogiju premjestiti u znanstveno područje. Nije mu sve pošlo za rukom, a svaki sljedeći Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama (2005., 2008. i 2009.) donosio je određene promjene. Muzikologija je ostala u polju znanosti o glazbi i od Pravilnika iz 2005. godine proširena je u nazivu i na etnomuzikologiju, premda je Bubljin plan bio da muzikologija i etnomuzikologija budu zasebne grane. Uz to, Buble nije uspio u naumu ostvarenja posebnog polja znanosti o glazbi, pa je cijeli ishod okarakterizirao riječima kao da je »morao pucati na sunca kako bi došao do mjeseca« [139]. Pripadnost teorije glazbene umjetnosti i glazbene pedagogije umjetničkom području izazivala je dosta nesuglasica, o kojima saznajemo samo usputno iz kasnijeg razgovora s Nikšom Gligom [133]. Premda je mišljenje Buble i Gliga bilo da obje grane pripadaju znanosti, u Pravilniku iz 2008. godine bit će svrstane u polje glazbene umjetnosti, a tek će u Pravilniku iz 2009. godine teorija glazbene umjetnosti biti premještena u polje znanosti o umjetnosti.

Prije rada u Nacionalnom vijeću za znanost Buble je bio predložen »kao osoba s izuzetnim stručnim referencama« i imenovan u povjerenstvo tadašnjeg Nacionalnog

58 Brigom Zdravka Blažekovića časopis je od 2019. godine postao dostupan u cijelosti u *RILM Abstracts of Music Literature with Full Text (RAFT)*.

59 Odluka o imenovanju predsjednice i članova Nacionalnog vijeća za znanost, Zagreb, 3. prosinca 2004.; Odluka o razrješenju predsjednika i dijela članova Nacionalnog vijeća za znanost, Zagreb, 13. ožujka 2009.

60 Mislav Ježić bio je tada predsjednik Matičnog odbora za polja povijesti, povijesti umjetnosti, znanosti o umjetnosti, arheologije, etnologije i antropologije.

vijeća za visoku naobrazbu radi »provedbe evaluacije na Visokoj glazbenoj školi »Ino Mirković« u Lovranu« u svibnju 2003. godine [144, 145]. Ova korespondencija sadrži samo početne službene obavijesti i ne otkriva ništa o samom predmetu, kao ni razgovor vezan uz Područno znanstveno vijeće za humanističke znanosti [148-150].

AKTIVNOSTI VEZANE UZ GRAD TROGIR

Buble je na različite načine doprinosio lokalnoj zajednici. Njegov umjetnički, etnomuzikološki i muzikološki rad najviše je bio usmjeren na prostor Trogira i Donjih Kaštela, kao što je već istaknuto u prethodnim poglavljima. Međutim, dio pisama otkriva i drugačije aktivnosti vezane uz Trogir, gdje je Buble pomagao u uspostavi veza u drugim područjima kulture [45] i dogovarao nastupe s vrijednim izvođačima prilikom važnih kulturnih zbivanja [83]. U ovoj skupini zanimljiva su i službena pisama iz kojih saznajemo za Bublina angažman u raznim tijelima lokalne uprave, od Komisije za preimenovanja ulica [90], rada u Inicijativnom odboru za izgradnju pastoralnog centra [91], do predsjednika u Odboru za kulturu općine Trogir [92]. U svojem djelovanju vodio se načelima osobnog integriteta, poštenja i vladavine prava, a ciljeve i obrazloženja svojih postupaka i djelovanja nastojao je uvijek prikazati jasno, kratko i promišljeno. Kao primjer toga može nam poslužiti i njegovo pismo u kojemu daje ostavku na mjesto gradskog poglavara u Trogiru [93].

Poštovani vijećnici,

U nemogućnosti da uspostavim plodonosnu i kreativnu suradnju na postulatima prava i građanske etike u Gradskom poglavarstvu grada Trogira, makar se ona temeljila i na suprotstavljenim promišljanjima, slobodan sam Vam se zahvaliti na ukazanom poštovanju i povjerenju.

Ostajem Vam i nadalje na raspolaganju za dobrobit našeg grada i domovine Hrvatske.

Vaš odani, Nikola Buble [93]

ZAKLJUČAK

U prikazu sadržaja pisama u početnom odlomku istaknuta je vrijednost obrađene Bublina korespondencije, ali iz nje doznajemo puno i o Bublina karakternim crtama. Već se iz početnog pregleda građe vidi da ju je uredno i sustavno slagao, da je sva pisma pažljivo sastavljao i pohranjivao njihove kopije. Dvije crtice otkrivaju i kolike su bile Bublina samosvijest i samokritičnost: najjezgrovitije o tomu piše u pismu Jerku Beziću, u kojemu s jedne strane priznaje »sirovost« vlastitog rada, dok s druge strane ističe dar zapažanja i razlučivanja bitnog od nebitnog ([13], v. pril. 7). Navedeno pismo otkriva još jednu Bublina karakternu crtu, a to je pažljivo slušanje sugovornika za koje je smatrao da su obdareni mudrošću i znanjem i čije je mišljenje itekako uvažavao. Uvijek se nastojao okružiti takvim osobama, doći do što kvalitetnijih suradnika, stručnjaka i znanstvenika, kako bi što bolje osmislio i organizirao institucije u kojima je djelovao. U više se pisama

zamjećuje da su kolege tražili i uvažavali Bublin studiozni pristup radu i otvoreno mišljenje, koje je on izražavao na poticajan, pedagoški način ([37], v. pril. 5). Takvo sustavno promišljanje i suradnju s kolegama iz struke pratimo u korespondenciji od najranijih svjedočanstava njegova organizacijskog rada u Smotri jadranskog folklora [89], pa sve do razmatranja o znanstvenim i umjetničkim poljima i granama u Nacionalnom vijeću za znanost [139].

Kad je riječ o spoznaji novih podataka, najviše otkrivaju pisma vezana uz Bublina izdavačke projekte (*Pisme staroga Trogira III*, notna izdanja omiškog Festivala, časopis *Bašćinski glasi*) i njegov etnomuzikološki rad, a ta su pisma i zbog svog opisanog javnog karaktera najzastupljenija u navodima i u priloženim prijepisima u ovome radu.

Premda u Bublinoj korespondenciji nalazimo samo fragmente umjetničke, znanstvene i organizacijske glazbeničke djelatnosti, u njima ipak raspoznavamo nit vodilju Bublina rada, a to je promatranje svake glazbe i glazbene djelatnosti u cjelini glazbene kulture, kao što je to obrazložio u svom tekstu »Glazbena kultura kao predmet etnomuzikološkog istraživanja«. ⁶¹ Ovakav stav Buble prvi put iskazuje u pismu Jerku Beziću u rujnu 1981. godine kada folklornu glazbu želi promatrati u širem kontekstu glazbenog izraza u životu ljudi trogirskoga kraja [12], što će prenijeti i na svoju doktorsku radnju u kojoj »glazbenu kulturu« ističe kao predmet etnomuzikološkog istraživanja. Buble se vodi istim stavom i u svojem radu u različitim institucijama, što se tek posredno vidi u korespondenciji vezanoj uz omiški Festival, uz uređivanje *Bašćinskih glasa* i uz rad u Nacionalnom vijeću za znanost. U korespondenciji ne nalazimo nijedan podatak koji bi se odnosio na organizaciju studijskog programa Glazbene kulture na Umjetničkoj akademiji u Splitu ⁶² na kojoj je Buble proveo gotovo cijeli radni vijek: prilikom prelaženja na Bolonjski proces preddiplomski studij Glazbene kulture bez obrazloženja preimenovan je u Glazbenu pedagogiju ⁶³ intervencijom iz Ministarstva znanosti i obrazovanja, a mimo volje nastavnika Umjetničke akademije u Splitu koji su priredili i provodili ovaj program. O sličnoj problematici možemo čitati samo u pismu Mirni Marić [153], kojoj je Buble kao suradnik pomogao u izradi prijedloga studijskog programa na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli s nazivom »Etnomuzikologija i glazbena kultura«, a koji je dobio jednu negativnu recenziju. Buble se u odgovoru dotaknuo temeljnog nerazumijevanja ovoga problema i ponovno istaknuo da je glazbena kultura predmet etnomuzikološkog istraživanja i da nije potrebno studij etnomuzikologije vezivati uz studij muzikologije. ⁶⁴

61 N. Buble: *Glazba kao dio života*, 9-18. Isto u: N. Buble: *Kulturološki pristup glazbi*, 36-48.

62 O studiju glazbe u Splitu vidi u ovom broju časopisa u radu Snježane Dobrota »Nikola Buble u svjetlu znanstvenog i glazbeno-pedagoškog rada«, str. 17-28. U radu je navedena osnovna literatura o studiju.

63 Diplomski studij zadržao je naziv Glazbena kultura.

64 Ovo je tek naznaka problematike o kojoj ne nalazimo daljnju argumentaciju u korespondenciji, a koja očito proizlazi iz nepoznavanja dotadašnjeg studijskog programa Glazbene kulture, odnosno današnjeg programa Glazbene pedagogije u Splitu i uolikoj se mjeri u njemu provode etnomuzikološki sadržaji, kao i u poteškoći s (ne)razumijevanjem sadržaja studijskih

U više pisama Buble se žali na nerazumijevanje na koje nailazi u radu i ističe svoju usamljeničku poziciju u struci kao, primjerice, u pismu Lovri Županoviću.

[...] postajem usamljenik sa svojim idejama i načinom života koji sam biram. [116]

Isti razlozi doveli su do osjećaja nepripadnosti vlastitoj, glazbenoj struci, što možemo razumjeti iz redaka u kojima Buble iskazuje svoj osjećaj da više pripada strukama koje je studirao u mladenačkim danima.

Dakle, dobro sam, igram se i sve se više osjećam pomorcem-brodostrojarem, i učenikom Esada Ćimića (kod njega sam studirao filozofiju i sociologiju, onako iz športa, i postali smo dobri poznanici). [133]

Buble je u svakom svom radu uvijek imao jasan cilj i vrlo znalački i umješno pristupao njegovu ostvarenju, što je vidljivo iz više njegovih pisama, a pokretanje Poslijediplomskog doktorskog studija Etnomuzikologije na Umjetničkoj akademiji u Splitu svakako je bila kruna njegova umjetničkog, znanstvenog i organizacijskog zalaganja na etnomuzikološkom području. Bublino shvaćanje da nastojanja etnomuzikologa mogu »korisno pridonijeti rješavanju, pa onda i poboljšanju glazbene kulture kao određene mikroregije tako i šire društvene zajednice«⁶⁵ najbolje opisuju ulogu koju je imao njegov rad na prostoru rodnoga Trogira i južne Hrvatske, a o čemu nalazimo potvrdu i u njegovoj korespondenciji.

BIBLIOGRAFIJA

KORESPONDENCIJA NIKOLE BUBLE

→ – Označava komu je upućeno pismo kada je potrebno posebno istaknuti.

KP – Kopija elektroničke pošte prosljeđena i drugim osobama.

Rkp. – Pismo u rukopisu.

PISMA

Antunović, Ana (Vidi: [33])

Balestra, Giuliano

[1] Giuliano Balestra, Centro Culturale »Fernando Sor«, Nettuno (Rim, Italija), 6. srpnja 2003.

Bašić, Elly (7)

[2] Nikola Buble, Trogir, 31. svibnja 1983.

[3] Elly Bašić, Zagreb, 18. lipnja 1983.

[4] Elly Bašić, Zagreb, 11. rujna 1983. Rkp.

[5] Nikola Buble, Trogir, 14. rujna 1985.

[6] Elly Bašić, Zagreb, 29. rujna 1985. Rkp.

programa glazbene pedagogije i glazbene kulture te njihovim mjestom u sustavu znanstvenih i umjetničkih područja i polja.

65 N. Buble: *Glazba kao dio života*, 18. Isto u: N. Buble: *Kulturološki pristup glazbi*, 48.

[7] Nikola Buble, Split, 4. listopada 1985.

[8] Elly Bašić, Zagreb, 5. studenog 1985.

Baus, Božidar

[9] Božidar Baus, Orguljaška ljetna škola, Šibenik, 15. srpnja 1998.

Belamarić, Ivo

[10] Ivo Belamarić, Zagreb, 28. prosinca 1984.

Beljan, Ivan (Vidi: [90])

Berdović, Vladimir

[11] Vladimir Berdović, Dubrovnik, 29. prosinca 1975.

Bezić, Jerko (6)

[12] Nikola Buble, Trogir, 18. rujna 1981.

[13] Nikola Buble, Trogir, 6. svibnja 1985.

[14] Nikola Buble, Trogir, 4. lipnja 1985.

[15] Jerko Bezić, Zagreb, 12. siječnja 1986.

[16] Jerko Bezić, Zagreb, 28. kolovoza 1991.

[17] Jerko Bezić, Zagreb, 27. svibnja 1994.

Blažeković, Zdravko (4)

[18] Zdravko Blažeković, Zagreb, 23. kolovoza 1984.

[19] Zdravko Blažeković, Zagreb, 15. veljače 1985.

[20] Nikola Buble, Trogir, 14. ožujka 1985.

[21] Zdravko Blažeković, New York (NY), 19. srpnja 1995.

Bombardelli, Silvije (4)

[22] Silvije Bombardelli, Split, 19. i 20. studenog 1991.

[23] Silvije Bombardelli, Split, 9. travnja 1992.

[24] Silvije Bombardelli, Split, 27. ožujka i 2. svibnja 1995.

[25] Silvije Bombardelli, Split, list pisma bez nadnevka [kad i prethodno pismo, prva polovina 1995.].

Buble, Nikola (Vidi: [2, 5, 7, 12-14, 20, 36, 38, 49, 51, 59, 63, 64, 66, 70, 72, 76, 79, 84, 89, 93, 104, 116, 120])

Buble, Nikša

[26] Nikša Buble, Gradska glazba Dubrovnik, Dubrovnik, bez nadnevka [proljeće 1992.]. Rkp.

Cega, Fani

[27] Fani Cega, Matica hrvatska Trogir, Trogir, 3. prosinca 1999.

Čaleta, Joško

[28] Joško Čaleta, Vancouver (Kanada), bez nadnevka [početak 1991.]. Rkp.

Demović, Miho (4)

[29] Miho Demović, Zagreb, 3. prosinca 1993.

[30] Miho Demović, Zagreb, 3. veljače 1994.

[31] Miho Demović, Zagreb, 14. lipnja 1994.

[32] Miho Demović, Zagreb, 8. travnja 1998.

Festival dalmatinskih klapa (2)

[33] Ana Antunović, Omiš, 19. srpnja 1979.

[34] Krešimir Kljenak, Omiš, 3. 10. 1980.

Fio, Dinko (9)

[35] Dinko Fio, Zagreb, 14. ožujka 1976. Rkp.

[36] Nikola Buble, Trogir, 14. rujna 1985.

[37] Dinko Fio, Zagreb, 25. listopada 1985. Rkp.

[38] Nikola Buble, Trogir, 30. listopada 1985.

[39] Dinko Fio, Zagreb, 31. ožujka 1988. Rkp.

[40] Dinko Fio, Zagreb, 29. siječnja 1991. Rkp.

[41] Dinko Fio, Zagreb, 21. ožujka 1994. Rkp.

[42] Dinko Fio, Zagreb, 20. svibnja 1994. Rkp.

[43] Dinko Fio, Vala Nova, 26. srpnja 1994. Rkp.

[44] Dinko Fio, Zagreb, 18. listopada 1994. Rkp.

Fontano, Johanna

[45] Johanna Fontano, Graz (Austrija), 15. listopada 1998.

Gotovac, Jakov (2)

[46] Jakov Gotovac, Zagreb, 23. lipnja 1976. [Dopisnica] Rkp.

[47] Jakov Gotovac, Zagreb, 24. lipnja 1976.

Gotovac, Pero

[48] Pero Gotovac, Zagreb, 18. ožujka 1998.

Katičić, Radoslav

[49] Nikola Buble, Trogir, 29. veljače 1992.

Kazija, Tomislav

[50] Tomislav Kazija, Dalmacijakonzert, Split, 19. travnja 1982.

Klapa Sinj

[51] Nikola Buble, Trogir, 21. prosinca 1984.

Kljenak, Krešimir (Vidi: [34])

Kovačević, Slobodan; Stanojlović, Milan

[52] Slobodan Kovačević i Milan Stanojlović, Milutovac (Srbija), bez nadnevka.

Kuljerić, Igor

[53] Igor Kuljerić, Zagreb, 8. svibnja 1976. Rkp.

Kuntarić, Ljubo (2)

[54] Ljubo Kuntarić, Opatija, 19. veljače 1994.

[55] Ljubo Kuntarić, Opatija, 23. veljače 1994.

Lazenbatt, Judy (4)

[56] Judy Lazenbatt-Zatriqi, Belfast (Sjeverna Irska), 2. svibnja 1983.

- [57] Judy Lazenbatt-Zatriqi, Belfast (Sjeverna Irska), 13. lipnja 1983. Rkp.
[58] Judy Lazenbatt, Belfast (Sjeverna Irska), 18. kolovoza 1985. Rkp.
[59] Nikola Buble, Trogir, 14. rujna 1985.

Magdić, Krešimir (2)

- [60] Krešimir Magdić, bez mjesta i nadnevka [Dubrovnik, između kolovoza 1991. i 1993.] Rkp.
[61] Krešimir Magdić, bez mjesta i nadnevka [Dubrovnik, prije izdanja Krešimir Magdić: *Odišam se* (Notna edicija Leut, br. 3), Omiš: Festival dalmatinskih klapa, 1992.]

Magnino, Leo (5)

- [62] Leo Magnino, Rim (Italija), 22. veljače 1995. [Prijevod pisma na hrvatski na poledini u rkp.]
[63] Nikola Buble, Bern (Švicarska), 30. ožujka 1995. [Koncept pisma na hrvatskom u rkp. Bern, 28. ožujka 1995.]
[64] Nikola Buble, Trogir, bez nadnevka [kraj 1995.][Koncept pisma na hrvatskom]
[65] ***[Nečitki potpis], Rim (Italija), 6. veljače 1996. [Prijevod pisma na hrvatski u rkp.]
[66] Nikola Buble, Trogir, 21. veljače 1996.

Marin, Emilio

- [67] Emilio Marin, Split, 11. veljače 2004. Rkp.

Marković, Adalbert

- [68] Adalbert Marković, Zagreb, 12. lipnja 1986.

Marković, o. Ladislav OCD

- [69] Ladislav Marković → Časna Majka Eufemija, Benediktinski samostan Sv. Nikole u Trogiru, Sombor (Vojvodina, Srbija), 23. listopada 1985.

Matica hrvatska Trogir (Vidi: [27])

Medić, don Pavao

- [70] Nikola Buble, Trogir, 14. rujna, 1985.

Meštrović, Mate

- [71] Mate Meštrović, Split, 4. kolovoza 1991.

Nadj, Anto

- [72] Nikola Buble, Trogir, 2. ožujka 1992.
[73] Anto Nadj, Beč (Austrija), 13. ožujka 1992. Rkp.

Nodari, Maja

- [74] Maja Nodari, Dubrovnik, 8. siječnja 1994.

Omašić, Vjeko

- [75] Vjeko Omašić, »Bijaći« Društvo za očuvanje kulturne baštine Kaštela, Kaštel Kambelovac, 31. ožujka 1987.

Omerzel Terlep, Mira

- [76] Nikola Buble, Trogir, 3. prosinca 1984.

Opačak, Tomislav (Vidi: [91, 92])

Oreb, Izvor

[77] Izvor Oreb, Zagreb, 24. veljače 1994.

Plenković, Zlatan

[78] Zlatan Plenković → Poštovanoj »Klapi Trogir«, Korčula, 20. listopada 1977.

Kulturno-prosvjetni sabor Hrvatske [Prosvjetni sabor Hrvatske]

[79] Nikola Buble, Trogir, 19. veljače 1987.

Rihtman, Cvjetko (2)

[80] Cvjetko Rihtman, Sarajevo (Bosna i Hercegovina), 9. siječnja 1976.

[81] Cvjetko Rihtman, Sarajevo (Bosna i Hercegovina), 30. travnja 1976.

Rihtman-Auguštin, Dunja

[82] Dunja Rihtman-Auguštin, Zagreb, 28. rujna 1983.

Soldo, fra Josip Ante

[83] Josip Ante Soldo, Sinj, 22. kolovoza 1990.

Split, SIZ za kulturu

[84] Nikola Buble, Trogir, 5. ožujka 1979.

Stanojlović, Milan (Vidi: [52])Stipčević, Ennio

[85] Ennio Stipčević, Zagreb, 30. lipnja 1999.

Šarac, Dušan

[86] Dušan Šarac, bez mjesta i nadnevka [prije finala Omiša 1994.].

Šegović, Branko (Vidi: [89])Špišić, Zvonko

[87] Zvonko Špišić, Zagreb, 5. studenog 1996.

Špralja, fra Izak

[88] Izak Špralja, bez mjesta i nadnevka [1996.]. Rkp.

Trogir (općina, grad...) (5)

[89] Nikola Buble i Branko Šegović → Turistički savez Općine Trogir, Trogir, 25. studenog 1980.

[90] Ivan Beljan, Općinski odbor HDZ-a Trogir, Trogir, 11. rujna 1990.

[91] Tomislav Opačak, Skupština Općine Trogir, Trogir, poslije 26. studenog 1990.

[92] Tomislav Opačak, Skupština Općine Trogir, Trogir, poslije 19. prosinca 1990.

[93] Nikola Buble → Gradsko vijeće Grada Trogira, Trogir, 4. svibnja 2004.

Tuksar, Stanislav

[94] Stanislav Tuksar, Zagreb, 3. ožujka 1991. Rkp.

Vatavuk, Josip

[95] Joško [Josip] Vatavuk, Zagreb, 17. lipnja 1994. Rkp.

Vidović, Radovan

[96] Radovan Vidović, Split, 7. kolovoza 1987.

Vugdelija, Franjo (3)

[97] Franjo Vugdelija, Bern (Švicarska), 1. lipnja 1994.

[98] Franjo Vugdelija, Bern (Švicarska), 10. ožujka 1996.

[99] Franjo Vugdelija, Bern (Švicarska), 23. listopada 2003.

Županović, Lovro (19)

[100] Lovro Županović, Zagreb, 7. travnja 1976. Rkp.

[101] Lovro Županović, Zagreb, 20. travnja 1976. Rkp.

[102] Lovro Županović, Zagreb, 23. ožujka 1985. Rkp.

[103] Lovro Županović, Zagreb, 6. travnja 1993. Rkp.

[104] Nikola Buble, Trogir, 11. svibnja 1993.

[105] Lovro Županović, Zagreb, 5. prosinca 1994. Rkp.

[106] Lovro Županović, Zagreb, 10. veljače 1995. Rkp.

[107] Lovro Županović, Zagreb, 25. veljače 1995. Rkp.

[108] Lovro Županović, Zagreb, 5. ožujka 1995.

[109] Lovro Županović, Zagreb, 15. ožujka 1995.

[110] Lovro Županović, Zagreb, 21. ožujka [»ujuto prvoga dana Prolića A. D.«] 1995.

[111] Lovro Županović, Zagreb, 27. ožujka 1995.

[112] Lovro Županović, Zagreb, 3. veljače 1996.

[113] Lovro Županović, bez mjesta i nadnevka [nakon 3. veljače 1996.] Rkp.

[114] Lovro Županović, Zagreb, 26. ožujka 1998. Rkp.

[115] Lovro Županović, Zagreb, 19. svibnja 1998. Rkp.

[116] Nikola Buble, Trogir, 18. ožujka 1999.

[117] Lovro Županović, Zagreb, 24. ožujka 1999. Rkp.

[118] Lovro Županović, Zagreb, 19. ožujka 2001. Rkp.

DOPISNICA

Gotovac, Jakov (Vidi: [47])

RAZGLEDNICA

Bošković, Miho

[119] Miho Bošković, Hrvatska vaterpolo reprezentacija, Montréal (Kanada), srpanj 2005. Rkp.

BRZOJAV

Marović, don Šime

[120] Nikola Buble, koncept brzovanja bez mjesta i nadnevka [tijekom zadnjeg desetljeća 20. stoljeća].

TELEFAKS

Popovac, Mihovil

[121] Mihovil Popovac, Omiš, 21. veljače 2000.

ELEKTRONIČKA POŠTA (44)Bach, Nenad

[122] Nenad Bach, [Poštovani Jakša, Nikola i Jakove - od Nenada Bacha], 21. rujna 2004. [KP]

Bergamo, Petar

[123] Petar Bergamo, [E, moj lipi Nikola], Zagreb, oko ekvinocija 2015.

Buble, Nikola (Vidi: [124, 125, 128, 130, 131, 133, 136, 139, 143, 149, 153, 157, 160, 161, 163, 164])

Campa, Cecilia

[124] Nikola Buble, [Baščinski glasi], 25. veljače 2006.

Gligo, Nikša (10)

[125] Nikola Buble, [Nonšalantno], 17. listopada 2001.

[126] Nikša Gligo, [Re: nonšalantno], 17. listopada 2001.

[127] Nikša Gligo, [Gligo: Andro Sentinella?], 29. travnja 2004. [KP]

[128] Nikola Buble, [Re: Gligo: Andro Sentinella?], 30. travnja 2004.

[129] Nikša Gligo, [Re: Gligo: Andro Sentinella?], 30. travnja 2004. [KP]

[130] Nikola Buble, [Re: Gligo: Andro Sentinella?], 1. svibnja 2004.

[131] Nikola Buble, [Znanstveni skup], 23. rujna 2007.

[132] Nikša Gligo, [Re: Znanstveni skup], 23. rujna 2007.

[133] Nikola Buble, [Re: Znanstveni skup], 24. rujna 2007.

[134] Nikša Gligo, [Re: Znanstveni skup], 24. rujna 2007.

Gligo, Nikša; Ježić, Mislav (6)

[135] Nikša Gligo → Nikola Buble, [Gligo: status muzikologije], 24. siječnja 2005.

[136] Nikola Buble → Mislav Ježić, [Fw: Gligo: status muzikologije], 24. siječnja 2005.

[137] Mislav Ježić → Nikola Buble, [ODG: Gligo: status muzikologije], 25. siječnja 2005.

[138] Nikša Gligo → Nikola Buble, [Re: Gligo: status muzikologije], 25. siječnja 2005.

[139] Nikola Buble → Nikša Gligo, [Re: Gligo: status muzikologije], 26. siječnja 2005.

[140] Nikša Gligo → Nikola Buble, [Re: Gligo: status muzikologije], 26. siječnja 2005.

Golemović, Dimitrije

[141] Dimitrije Golemović, [d.golemovic], 2. srpnja 2003.

Grožić, Tamara (2)

[142] Tamara Grožić, [Unapred zahvalna], 27. prosinca 2003.

[143] Nikola Buble, [Re: Unapred zahvalna], 29. prosinca 2003.

Grubišić, Goran (2)

[144] Goran Grubišić, [Prijedlog za evaluatora], 9. svibnja 2003.

[145] Goran Grubišić, [Važno!], 2. lipnja 2003.

Hoath, Jim

[146] Jim Hoath, [Pozdrav iz Seattle-a, i pitanje ...], Seattle, WA, 19. srpnja 2004.

Howell, David

[147] David Howell, [Anthology of the Dalmatian Klapa Songs, Volume II and III], Seattle, WA, 17. lipnja 2005.

Ježić, Mislav (3) (Vidi i: Gligo, Nikša; Ježić, Mislav)

- [148] Mislav Ježić → Svim članovima Područnog znanstvenog vijeća za humanističke znanosti, [Humanističke znanosti], 5. studenog 2006.
[149] Nikola Buble → Mislav Ježić, [Re: Humanističke znanosti], 7. studenog 2006.
[150] Mislav Ježić → Nikola Buble, [ODG: Humanističke znanosti], 8. studenog 2006.

Kasumaj, Severane

- [151] [a] Severan[e] Kasumaj, [Syle Kasumaj, Pula], Pula, 24. kolovoza 2006.
[b] Severan[e] Kasumaj, [Syle Kasumaj, Pula], Pula, 25. kolovoza 2006. [Ista poruka upućena s druge elektroničke adrese.]

Marić, Mirna (2)

- [152] Mirna Marić, [Recenzije], 15. svibnja 2005.
[153] Nikola Buble, [Re: Recenzije], 15. svibnja 2005.

Martinović, Stijepo

- [154] Stijepo Martinović, [RE: CROinstruments], 5. svibnja 2003. [Prilog: Croatian Folk Instruments.doc]

Munishi, Rexhep (4)

- [155] Rexhep Munishi, [Pozdrav iz Prishtine], Priština, 24. kolovoza 2006.
[156] Rexhep Munishi, [Pozdrav iz Pristine], Priština, 27. listopada 2006.
[157] Nikola Buble, [Nezavisnost], 19. veljače 2008.
[158] Rexhep Munishi, [Pozdrav iz Pristine], Priština, 19. veljače 2008.

Popovac, Mihovil (2)

- [159] Mihovil Popovac, [Varaždin - audicija], 23. ožujka 2001. [Rukom ispisani koncept odgovora od 25. ožujka!]
[160] Nikola Buble, [Ilirsko sjemenište Priko], 25. ožujka 2001.

Sijarić, Osman-Faruk

- [161] Nikola Buble, [Suradnja], 16. ožujka 2001.

Vlajac, Vlatko (2)

- [162] Vlatko Vlajac, [Klapa »Bocche di Cattaro«], 3. srpnja 2005.
[163] Nikola Buble, [Re: Klapa »Bocche di Cattaro«], 4. srpnja 2005.

Vugdelija, Franjo (2)

- [164] Nikola Buble, [CD], 29. siječnja 2004. [Prilog: Tekst za CD »Divici Mariji«]
[165] Franjo Vugdelija, [Re: CD], 29. siječnja 2004.

ARHIVIRANI ISPIS MREŽNIH STRANICA NIKOLE BUBLE

Arhivirani ispis mrežnih stranica Nikole Buble (<http://www.nikolabuble.com/>, pristup 4. 12. 2013.) koje više nisu dostupne na mreži.

Home – Nikola Buble (</index.php/hr/>; </index.php/en/>), 1 str.

Iz životopisa (</index.php/hr/iz-zivotopisa/>), 3 str.

Knjige – autor (</index.php/hr/knjige/knjige-autor/>), 2 str.

Knjige, časopisi – urednik (/index.php/hr/knjige/knjige-casopisi-urednik), 2 str.
 Knjige – zbirke (/index.php/hr/knjige/knjige-zbirke), 2 str.
 Prinosi u časopisima, zbornicima... (/index.php/hr/prinosi-u-casopisima-zbornicima), 3 str.
 Diskografija – audio datoteke (/index.php/hr/2013-10-08-10-31-34/audio-datoteke), 2 str.
 Diskografija – izbor (/index.php/hr/2013-10-08-10-31-34/diskografija-izbor), 2 str.
 Kontakt (/index.php/hr/contact), 1 str.

Svi sadržaji su prevedeni na engleski jezik osim naslovne stranice (Home) i popisa audio datoteka (Audio files).

Home – Nikola Buble (/index.php/en), 1 str.
 Professional Accomplishment (/index.php/en/professional-accomplishment), 3 str.
 Books – author (/index.php/en/books/books-author), 2 str.
 Books, magazines – editor (/index.php/en/books/books-magazines-editor), 2 str.
 Books – contribution (/index.php/en/books/books-contribution), 2 str.
 Collected works... (/index.php/en/collected-works), 3 str.
 Discography – audio files (/index.php/en/discography/audio-files), 2 str.
 Discography – selection (/index.php/en/discography/discography-selection), 2 str.
 Kontakt (/index.php/en/contact), 1 str.

LITERATURA

- Bergamo, Marija (ur.): *Lik sjene: dekodiranja kompozitorske šifre Petra Bergama*, Zagreb: Cantus, Hrvatsko društvo skladatelja, 2015.
- Bly, Robert W.: *Webster's New World™ Letter Writing Handbook*, Indianapolis (IN): Wiley Publishing, Inc., 2004.
- Bödeker, Hans Erich: Letters as historical sources – some concluding reflections, u: *Reading, Interpreting and Historicizing: Letters as Historical Sources*, ur. Regina Schulte i Xenia von Tippelskirch, Badia Fiesolana, San Domenico: European University Institute, 2004., 199-202.
- Bombardelli, Silvije: A la recherche... Stoko lurida jenebo morest: Materijal za kronesteriju Mo Ive Tijardovića, *Bašćinski glasi*, knj. 9 – 10, 2009., 429-442.
- Bombardelli, Silvije: *Obrade dalmatinskih pučkih pjesama i skladbe za dalmatinske klape*, (Leut, br. 10), ur. Ljubo Stipišić, Omiš: Festival dalmatinskih klapa, 1998.
- Bombardelli, Silvije: Stoko lurida jenebo morest: (fragmenti o ST-glazbi, iz dužeg neobjavljenog teksta o Tijardoviću i tijardovićevštini), *Glas Dalmacije*, Split (<19>98/<19>99.), 27-33.
- Buble, Nikola: *Amatersko zborsko pjevanje u gradu Trogiru*, Split, Omiš: Umjetnička akademija u Splitu, Centar za kulturu Omiš, 2000.
- Buble, Nikola: *Folklorni plesovi srednje Dalmacije i Boke kotorske*, partitura za mandolinski orkestar, (Notna edicija br. 3), Trogir: Folklorni ansambl »Trogir«, 1983.
- Buble, Nikola: *Glazba kao dio života: etnomuzikološke teme*, Split, Trogir: Umjetnička akademija, Matica hrvatska, ogranak Trogir, 1997.
- Buble, Nikola: *Glazbena kultura stanovnika trogirske općine*, Trogir: Muzej grada Trogira, 1988.

- Buble, Nikola: *Izbor skladbi s omiških festivala dalmatinskih klapa (1967. – 1985.)*, stručni prilog uz ploču, Klapa Sinj, Beograd: RTB 2114542, 1985.
- Buble, Nikola: *Kulturološki pristup glazbi*, Split: Umjetnička akademija, Ogranak Matice hrvatske Split, 2004.
- Buble, Nikola: *Kupit' ću sviću svetome Niki: autorske dalmatinske popijevke obrađene za pjevanje u klapi*, ur. Vladan Vuletin: Kaštel Kambelovac: Udruga Večeri dalmatinske pisme Kaštela, 2006.
- Buble, Nikola: Muzički život Trogira u vrijeme narodnog preporoda (druga polovica XIX stoljeća), *Mogućnosti*, 9-10, 1987., 910-933.
- Buble, Nikola: Povodom 70 godina života dirigenta i skladatelja mo Dinka Fia, *Bašćinski glasi*, knj. 3, 1994., 399-421.
- Buble, Nikola: Prijedlog za osnivanje Instituta koji bi se bavio istraživanjem i proučavanjem svih oblika čovjekove glazbene djelatnosti na području južne Hrvatske u prošlosti i sadašnjosti, *Bašćinski glasi*, knj. 5, 1996., 317-320.
- Buble, Nikola: Prilog za budućnost festivala dalmatinskih klapa u Omišu, *Bašćinski glasi*, knj. 2, 1993., 177-181.
- Buble, Nikola (ur.): *Rodil se je Isus spasitelj svita: 20 božićnih napjeva za pjevanje u klapi*, (Leut, br. 5), Omiš: Festival dalmatinskih klapa, 1994.
- Buble, Nikola: Trogirski četvorka (Glazbeni prilog), *Bašćinski glasi*, knj. 17, 2022., str. 233-248.
- Buble, Nikola: *Vokalna folklorna glazba Trogira i Donjih Kaštela od 1875. do 1975.*, sv. I-II, Omiš: Festival dalmatinskih klapa, sv. I. 1985., sv. II 1986.
- Buble, Nikola (ur.): *Zbornika dalmatinskih klapskih pjesama izvedenih na festivalima u Omišu od 1977. do 1986.*, sv. II, Omiš: Festival dalmatinskih klapa, 1991.
- Buble, Nikola (ur.): *Zbornika dalmatinskih klapskih pjesama izvedenih na festivalima u Omišu od 1987. do 1991. i novih skladbi od 1968. do 1991.*, sv. III, Omiš: Festival dalmatinskih klapa, 1992.
- Buble, Nikola; Stipišić, Ljubo (ur.): *Pisme staroga Trogira III*, Trogir: Klapa Trogir, KUD Kolo, 1977.
- Dahlhaus, Carl: *Analyse und Werturteil*, Mainz...: Schott, 1970.
- Demović, Miho: Rano srednjovjekovno višeglasje u Hrvatskoj, *Bašćinski glasi*, knj. 3, 1994., 261-338.
- Dobrota, Snježana: Nikola Buble u svjetlu znanstvenog i glazbeno-pedagoškog rada, *Bašćinski glasi*, knj. 17, 2022., 17-28.
- Dražić, Sanja: O festivalskom koncertu laureata Cappelle Ragusina, *Bašćinski glasi*, knj. 2, 1993., 229-232.
- Fiamengo, Jakša: Atraktivnije klapske večeri: U susret 26. Festivalu dalmatinskih klapa u Omišu, *Slobodna Dalmacija*, četvrtak, 21. 5. 1992., 28.
- Fio, Dinko: *Pivaju naši škoji: skladbe za mješovite zborove*, Zagreb: Kulturno-prosvjetni sabor Hrvatske, 1987.
- Fio, Dinko: *Pivaju naši škoji: skladbe za muške zborove i klape*, Zagreb: Kulturno-prosvjetni sabor Hrvatske, 1987.
- Ganza, Herci: *Festival dalmatinskih klapa Omiš 1967. - 2016.*, Omiš: Festival dalmatinskih klapa, 2017.
- Glazbeni žiri za dodjelu nagrade »Orlando«: Nagrada Orlando Ansamblu za ranu glazbu Capella Ragusina na 42. Dubrovačkom festivalu, 1991., *Bašćinski glasi*, knj. 2, 1993., 227-228.

- Gligo, Nikša: Red iz prožimanja strukturnih i psiholoških akcija (uz glazbu Rubena Radice), *Bašćinski glasi*, knj. 8, 2004., 23-30.
- Kenk Kalebić, Ivana: Nikola Buble: Aranžmani za mandolinski orkestar, *Bašćinski glasi*, knj. 17, 2022., str. 229-231.
- Magdić, Krešimir: *Odiljam se*, (Leut, br. 3), ur. Nikola Buble, Omiš: Festival dalmatinskih klapa, 1993.
- Nodari, Maja: Mario Nardelli (Dubrovnik, 20. svibnja 1927. – Zagreb, 13. srpnja 1993.) (In memoriam), *Bašćinski glasi*, knj. 3, 1994., 363-365.
- Odluka o imenovanju predsjednice i članova Nacionalnog vijeća za znanost, Zagreb, 3. prosinca 2004., *Narodne novine*, 174/2004 (10. 12. 2004.).
- Odluka o razrješenju predsjednika i dijela članova Nacionalnog vijeća za znanost, Zagreb, 13. ožujka 2009., *Narodne novine*, 35/2009 (20. 3. 2009.).
- Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama, *Narodne novine*, 76/2005 (23. 6. 2005.), 78/2008 (7. 7. 2008.) i 118/2009 (30. 9. 2009.).
- Stipišić, Ljubo (gl. ur.): Uvodnik, *Bašćinski glasi*, br. 1, 1991., 3.
- Špralja, Izak: Crkveno pjevanje u Prvić-Luci na otoku Prviću kod Šibenika, *Bašćinski glasi*, knj. 5, 1996., 15-74.
- Špralja, Izak; Županović, Lovro: Razgovor sa hrvatskim glazbenikom o. fra Izakom Špraljom, *Bašćinski glasi*, knj. 5, 1996., 7-11.
- Vladić-Mandarić, Lidija: *Etnomuzikolog Nikola Buble (1950.–2015.)*, (doktorska radnja), Split: Umjetnička akademija, 2017., trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:175:198488>.
- Vladić-Mandarić, Lidija: *Nikola Buble (1950.–2015.): biografski opus i njegov (etno)muzikološki univerzum*, Mostar: Sveučilište u Mostaru, 2019.
- Vugdelića, Franjo: O nama. Chorus Croaticus: Tradicionalno a capella pjevanje, <https://chorus-croaticus.ch/hr/ueber-uns/>, pristup 17. 5. 2022.
- Zidić, Igor: Uvod u čitanje (tuđih) pisama, *Život umjetnosti*, 35/1, 1983., 5-9., <https://hrcaak.srce.hr/272563>, pristup 20. 5. 2022.
- Županović, Lovro: Julije Skjavetić i njegove (vokalne) skladbe svjetovne sadržajnosti, *Bašćinski glasi*, knj. 4, 1995., 29-57.
- Županović, Lovro: O tonalnim osnovama tzv. dalmatinskog narodnog melosa, *Čakavska rič*, VII, br. 1 (1977), 65-78.
- Županović, Lovro; Buble, Nikola: Razgovor sa hrvatskim glazbenikom akademikom Lovrom Županovićem, *Bašćinski glasi*, knj. 4, 1995., 7-15.
- Županović, Lovro: Dosad nepoznati hommage Ivana Brkanovića uspomeni Albe Vidakovića, *Bašćinski glasi*, knj. 8, 2004., 301-313.

.....
PRILOZI: PRIJEPISI IZABRANIH PISAMA
.....

1. LOVRO ŽUPANOVIĆ, ZAGREB, 20. TRAVNJA 1976. [101] PISMO
UPUĆENO NIKOLI BUBLI.
.....

Poštovani kolega,

Šaljem obećane obrade, i to samo TRI. Razlog je ovaj:

Od predloženih napjeva *Oj ti, ružo rumena* mi se učinio najmanje narodni, ali sam ga ipak po prvoj kritici obradio. Kad sam, međutim, dobio tekstove, vidio sam da je onaj za taj napjev ispao u najmanju ruku čudan (očito da »narodni« predložak govori o *ruži rumenoj*, a ne o *duši rumenoj* itd.) Pokušao sam nešto od svega spasiti uvođenjem »ladne vodice« i »latica« – ali mi se činilo besmisleno pa sam odustao. (Usput: može li se raditi tolika i takva intervencija u (») narodni(«) tekstovni predložak? Ja je ne nalazim opravdanom u takvu opsegu nego u sitnicama kakve sam – na primjer – učinio mijenjajući *Ivo* u *Ive*, *al' u ol'*, *šta u ča* jer mi je tipičnije za naš kraj od prve riječi.)

Blagodarni Oče je tekst koji automatski asocira žensku klapu. (Što se može, doduše, primijetiti i za *Majka Mandu*, ali mi se tu melodija učinila primjerenijom za muški glas nego za ženski sastav (glas). To su, za mene, oni primjeri u kojima je došlo do kolizije između sadržajnosti teksta i melodijske strukturalnosti.)

O prokleta ona skala, kako napisah uz napjev, postala je (bar za nas starije) bespredmetna nakon Tomasova šlagera, i to »ceduriziranog«!

Sve u svemu: odlučio sam se za svojevrsnu malu »suiticu«, u kojoj bi – ako bi se izvodila sva tri napjeva redom – zadnji napjev valjalo izvoditi u tonalitetu za 1/2 tona niže (A). Ali pošto do toga neće doći (vjerujem), neka ostane ovako kako sam napisao (B). Molio bih da svi napjevi budu objavljeni pod predloženim naslovom TRI...66

Bez obzira hoće li Vas moja pošiljka zadovoljiti ili ne (a lijepo sam Vas na vrijeme upozorio!), ja tako shvaćam naš južnohrvatski narodni melos. Zbog toga moje dosadašnje (malobrojne) obradbe i »ne idu u uho«, ali me to ne uzbuđuje. Kada bude objavljen moj rad »O tonalnim osnovama tzv. dalm[atinskog] nar[odnog] melosa«, onda će moje stajalište postati jasnije nego što je to sada na osnovi onog sažetka, objavljenog prije 3-4 godine u »Slob[odnoj] Dalmaciji« (ako ste ga čitali).

Ako se, međutim, pažljivije pogledaju ove (i one šibenske) obradbe, može se primijetiti da ja lučim tonalni izraz stanovita napjeva i da ga podržavam čak i ponekom »tipiziranom« akordskom kombinacijom, ali da NE priznajem tzv. vođicu koja SILAZI!, te da završni ton smatram TONUSOM FINALIS, tj. (svojevrsnom) tonikom koja se može harmonizirati ili unisono ili sa dur-SD akordom.

66 Naslov nije naveden u cijelosti, već je vjerojatno pisao nad notnim materijalom.

Slobodno se, nadalje odnosim prema ritmizaciji (ona je inače najrelativnija, jer ovisi o glazbenoj kulturi i izvorima glazb[enog] obrazovanja zapisivača!), kojom nastojim slijediti nekad postojeće muziciranje bez taktnih crta. Pri tome pazim i na akcentuaciju, koliko je to moguće (tako, npr., za mene je *Oj ti, ružo...* bez »aufakta«: , a slično bih zapisao i *O prokleta*, kako bi se izbjegao nastup nenaglašениh slogova teksta na prvo doba takta – [?]).

Sve to, dakako, nitko ne mora usvojiti, ali ako računa na moju suradnju – onda mu se valja pomiriti s takvim stajalištem.

Ovo sam (u sažetom opsegu) naveo za Vašu lakšu orijentaciju. Bilo bi mi drago kad biste mi potvrdili primitak pošiljke te, kad zbirka izađe, poslali bar 1 primjerak iste.

Želeći Vama i klapi puno uspjeha u radu, iskreno

dr. L. Županović

P. S. Pošteno vraćam Vaš notni i tekstovni predložak. I još nešto: Do mjestimičnih nejednakih uzlaznih kvinti došlo je svjesno (pr. 1. i 2.).

2. NIKOLA BUBLE, TROGIR, 11. SVIBNJA 1993. [104] PISMO UPUĆENO LOVRI ŽUPANOVIĆU.

Poštovani, dragi doktore Županović,

Primio sam Vaše pismo. Ono me iznenadilo (dugo od Vas ni traga) a još više obradovalo. Obradovalo zato jer ste pokazali pažnju za klapsku pjesmu te stoga što je moje viđenje svekolikog događanja oko ove glazbene pojave dobilo dijelom potvrdu i u Vašem »angažmančiću«. Naime klapsku pjesmu doživljavam prije svega kao dio glazbene kulture i sve što pridonosi rastu te kulture prihvaćam. Nikada nisam držao do gledišta koje našu pjesmu petrificira ili je pak veže uz srdele, vino i gitaru (nedostaje još i mercedes!).

Dakako da klaspka pjesma ne može izvan svojih okivra ali treba biti »otvorena« za stručnjake i umjetnike; banalnost je satire. Stoga bih se veselio susretu u Omišu. Tamo će ove godine, kako sada stvari stoje, biti dr. Bezić, F. Parać, dr. Blajić ...

Iskreno se ispričavam što ovoliko kasnim sa odgovorom. Razlo[g] tomu je što sam bio desetak dana po »lijepoj našoj« a onda i sedam dana u Bernu.

Ono F znači, ženska i muška klapa »F« koje uvijek bava Vinko Lesić. Njemu sam povjerio Vašu skladbu jer držim da je garancija za njezinu valjanu prezentaciju.

U nadi da ćemo se susresti u Omišu srdačno Vaš

Nikola Buble

3. DINKO FIO, ZAGREB, 14. OŽUJKA 1976. [35] PISMO UPUĆENO NIKOLI BUBLI.

Poštovani kolega!

Obradovala me pošiljka i Vaše pismo sa molbom da za zbirku broj tri obradim poslate zapise. Kako vidite to sam odmah napravio i već Vam ih šaljem. Pismo sam primio pred 2 dana.

Molim Vas da Vi napišete oznaku tempa jer te pjesme poznajete.

Osim toga primijetiti ćete da sam neke teme malo proširio dodajući ili solo pred pjesmu («Ponistra je i »Viruj meni») ili proširivši pjesmu melodijski (peti takt u pjesmi »Viruj meni»). Isto tako malo sam neke dijelove drugačije stavio u taktove. Mislim da je to sve u granicama obrade i da je dozvoljeno ukoliko pjesma dobije na atraktivnosti a ne izgubi na izvornosti. Eto tu su pa ocijenite. Ja sam ih radio s puno ljubavi i odmah.

Jedino nisam siguran da li bi pjesmu »Viruj meni« trebalo napisati u 6/8 taktu ovako ritmički:

6/8 Vi - ruj me - ni vi - lo li - pa

5/8 mo - gu po - ći na kraj svi - ta,

5/8 lip - je vi - le ne - ću na - ći

5/8 ni tak - vo - ga ju - bit cvi - ta.

Malo promislite o ovoj mojoj sumnji jer ritam u našim pjesmama nisu tako tipični i vrlo su rijetki jer su preoštri. Ako prevlada ovo moje mišljenje javite mi, pa ću tu pjesmu napisati u tom taktu.

Moram priznati da bi pjesmu »Za kupit tovara« možda trebalo napisati u pratnji kao ritmičku burlesku, ali u toj brzini nisam našao pogodnu ideju, pa sam je obradio kao raspjevanu pjesmu.

U nadi da će Vam se obrade svidjeti, očekujem da ćete mi javiti odmah primitak, pa Vas srdačno pozdravljam kao i druga Šegovića i sve članove Vaše Klape.

Dinko Fio

4. NIKOLA BUBLE, TROGIR, 14. RUJNA 1985. [36] PISMO UPUĆENO
DINKU FIJU.

Poštovani maestro Fio,

Priznati ću, učinili ste mi veliku čast poslavši mi Vaše skladbe na uvid. Međutim Vaše povjerenje tražilo je od mene seriozan i pošten pristup dijelu Vašeg vokalnog opusa.

Odmah da Vam kažem, ne mogu Vam »preporučiti« skladbe za Omiš iz razloga što u stručnom sudu sjedi sedam ljudi i za njihov »smjer« sutra (uz svo poštovanje prema sudu) ja ne mogu garantirati. Stoga ću Vam najiskrenije iznijeti svoja zapažanja, mišljenje, dojam o Vašim skladbama; uz napomenu da sam ih dosta vremena svirao, prosviravao, čitao – ukratko da sam ozbiljno shvatio Vaše pismo.

Čitajući Vaše skladbe stvarajući o njima zvučnu predodžbu prosto se nameće utisak da je riječ o vrsnom zborovođi, stručnjaku istančana nerva, o čovjeku glazbeniku majstoru atmosfere. Ovo se najbolje očituje u slijedećem. Kada imate za predložak dobar tekst (pod ovim dobar mislim zbilja od majstora riječi napravljenog – P[ere] Ljubić) onda vezete motive, fraze logički sa mnogo umjetničkog nerva, upotpunjujući zapravo zaokružujući viziju skladbe primjerenim znalački postavljenim harmonijama (jasno poštujući klapska »pravila igre« koje iskreno vjerujem ponekad ne da mašti da se »razleti«). U dotičnim skladbama iako ste (barem meni) odmah prepoznatljivi (npr. kako i priliči »starom liscu« zborovođi metroritamska struktura pjevanog i govorenog teksta Vam je primjerna, uz poštivanje dijalektalnih nagnuća) ne upadate u banalne šablone. Potonje nije lako izbjeći u ovako malim formama kada se ipak moraju poštovati melodijska i harmonijska pravila a uz to i tekst nameće iste ritmičke sheme.

U tom smislu istaknuo bih slijedeće skladbe.

Neizvedene

Kampaneli V – /mislim da je primjerenija za zborsku izvedbu/
Oj divojko – /lijepa u svojoj jednostavnosti/
Legenda o Crnomirima
Pisan pastirice Mare
Vapori izmej škoji – /za mene odlična – glasam za Vapore/
Cvit Ljubice dalmatinske

Izvedene

Galiotova pesan
Svitla noć
Jo kako je lipo – /onako pučka, bez pretenzija/
None
Golubice bila – /po meni antologijska/
Kampaneli I
Kaleb

Nabrajanje – /mišljenja sam da je prikladnija za izvedbu zbora i to npr. za obilježavanje povijesnih datuma. Zamišljam je uz veliki zbor i simfonijski orkestar – mislim najozbiljnije/

Ostale skladbe, po mom sudu, su skromne glazbene tvorevine tj. ne dosežu nivo glazbenika Dinka Fia, ili može biti nisu po mom »guštu«.

Nadalje mišljenja sam da I[vo] Cetinić nije tekstopisac za Dinka Fia skladatelja, te da ne bi trebali gubiti vrijeme na lošim festivalskim šlagerima.

Na kraju jedna molba. Mogu li zadržati notne tekstove Vaših skladbi?

Uz najiskrenije pozdrave Vaš

Nikola Buble

PS

Šteta što ste raskinuli s klapom Ošnjak i to onda kada ste im »dali dušu« (*image*), jer ruku na srce oni bi ipak najbolje interpretirali Vaše pjesme a s druge strane danas nisu ono što su bili s Vama.

5. DINKO FIO, ZAGREB, 25. LISTOPADA 1985. [37] PISMO UPUĆENO

NIKOLI BUBLI.

Poštovani gosp. Buble!

Pred tri dana primio sam Vaše cij. pismo s osvrtom na četiri pjesme koje sam Vam poslao. Raduje me studioznost Vašeg pristupa tim »minijaturama« a naročito mi se sviđa to što otvoreno iznosite svoje mišljenje, a opet pazite da ne destimulirate. Vidi se da Vam je pedagogija u krvi i to ona istinska.

Vaša primjedba za pjesmu »Naš mul« odmah me je potakla i napravio sam novu verziju s nekim elementima prijašnje pjesme. Ovakva kakva je sada mislim da je klapska. Molio bih Vas da pažljivo usporedite i da mi napišete par riječi o Vašem dojmu. Bar da znam da sam sada »odvëzao brod prije nego sam s njim zaplovio na pučinu«. – Naime tekst mi je tako drag da ne smijem mirovati dok mu ne nađem pravi glazbeni izraz. Za mene je sada ta pjesma dosta uspješnija ali Vi i ovaj put ne štedite autora i recite objektivno. U tekstu ove pjesme ima nepodudarnosti u naglascima kitica koje se po pravilu trebaju ponoviti na istu melodiju pa tu nastaju nepravilnosti. Ali što možemo, pjesma je napisana da riječima izrazi sadržaj i sigurno autorica nije mislila da će je neko uglazbiti. Često pjesnike treba i upozoriti da paze i stave naglaske na isto mjesto kako i zahtijeva strofična pjesma.

U pjesmi »Cviće na ponistri« ona kitica koja počinje riječima: Nisam te pito nikad, ima drugačiji broj slogova u stihu i sasvim drugi metar pa je to uvjetovalo novu melodiju i dodatak teme C. Ipak moram priznati da me upravo ta melodija ovih dana prati i u kući i na ulici i upravo me opsjeda. Pokušajte je dobro naučiti i interpretirati pa me baš zanima hoće li i kod Vas imati sličan odjek.

Mislim da sada dolazi pauza za moje skladanje jer nemam odgovarajućih tekstova. Javite se jer sam veoma znatiželjan. Srdačno i prijateljski Vas pozdravlja Dinko Fio

Šaljem Vam ispravljenu i Divnji pod ponistron. Ispravio sam prva dva takta po Vašem savjetu.

6. NIKOLA BUBLE, TROGIR, 30. LISTOPADA 1985. [38] PISMO UPUĆENO DINKU FIJU.

Poštovani maestro Fio,

I pored velikog posla koji me tjera u očaj odmah sam prionuo »zadatku« koji mi je nametnulo Vaše pismo iz jednostavnog razloga što povjerenje koje ste mi pružili me obavezuje a i veseli.

Hvala Vam za ono o meni kao pedagogu. Međutim i pored toga post[o]ji još jedna stvar odnosno činjenica koja me navodi na jasno razmišljanje u našem dopisivanju. Naime držim da Vi i te kako dobro znate što je dobro a što bi moglo biti bolje, pa i pored toga što Vas kao i svakog autora, bez iznimke, ponekad može zaslijepiti subjektivno odnosno grubo rečeno taština, ne isplati Vam se, jasno rečeno, podilaziti ili lagati. Bilo bi to samo neozbiljno prema autoru a i prema sebi samome, jer Vi toliko poznajete zbornu literaturu, a i glazbenik ste »od glave do pete« da bi svako moje »zamagljivanje« se ubrzo raspršilo i ostala bi istina koja bi samo meni škodila (ovdje ne mislim da su moje sugestije i mišljenje isključive, već na vlastiti iskreni pristup).

Druga verzija skladbe Naš mul mi se više dopada. Samo bih napomenuo da kada bi ja postavljao dotičnu skladbu da bi u 10 taktu (A tempo) kod repeticije, a radi potenciranja dramske atmosfere koju nameće tekst (Ni se s paše vroti..., odnosno, Tako dobreg...) udvojio bas u oktavi (D, d) i da bih kao takvu dominantnu funkciju u basu držao do zadnje dobi u sekundi volti. /Znači kod repeticije bas ne bi pjevao d, c, d, g, već bi držao udvojen d (D, d) kako sam napomenuo/.

Što se tiče skladbe Cviće na ponistri mislim da tekst traži temu C i ona mi se logički nameće.

Sada kada ponovno čitam skladbu Divnji pod ponistrom nameće mi se još jedna verzija u samom početku. U drugom taktu bi mi sasvim dobro zvučalo (kao što mi sasvim dobro zvuči i početak ove druge verzije), nastup tutti (početak takta) tako da bi drugom tenoru »dao« d, tako da se dobije poptuni sekundakord odnosno zaostajalica $4\frac{6}{3}$ na subdominantnu funkciju.

Eto dragi maestro izgleda mi da bi naš susret radi svega ovoga trebao biti neminovan. S toga u nadi da ćemo se ljeti negdje duže pričati najsrdačnije Vas pozdravljam s poštovanjem

Nikola Buble

7. NIKOLA BUBLE, TROGIR, 6. SVIBNJA 1985. [13] PISMO UPUĆENO
JERKU BEZIĆU.

Dragi doktore Jerko,

Evo žurim da Vam već u ponedjeljak pošaljem »obrazloženje«. Vjerojatno će žurba imati posljedica ali s druge strane daje vremena i mogućnosti u ovom »cajtnotu« da neke stvari ispravim i brusim, jasno uz Vaše savjete.

Veselio me susret u Zadru. Interesantno je da ja uvijek nanovo prilikom naših susreta »blokiram«. No to je samo naizgled, ja profitiram. U isto vrijeme, »pijem« vašu virtuoznost oko predmeta ali i osjećaj suptilnosti za njega (i kada niste u punoj formi) te se potajno radujem da moji intimni »hrabri« stavovi oko etnomuzikologije nalaze opravdanje, a oni »heretički« nisu bez smisla (za njih radi vrijeme). Budite bez brige, Vašu mudrost i znanje taloži Nikola u svoje pretince i čeka kada će uz Vaše dopuštenje krenuti sam. Poznata mi je vlastita »sirovost«, ali zato iz nje nastojim izvući sve prednosti koje ona donosi.

Sve u svemu guštam Vas sagledati u Vašoj cjelovitosti. Bog Vas je »potapšao« i podario Duhom Svetim. Ispričajte me za ovu intimnost ali ja Vam se nastojim odužiti s onim u meni najjačim što posjedujem – darom zapažanja, instinktom za razotkrivanjem bitnog od nebitnog; duhovnim očima (naravno sve u skromnim okvirima).

Vama i porodici srdačan pozdrav Vaš

Nikola Buble

8. JERKO BEZIĆ, ZAGREB, 12. SIJEČNJA 1986. [15] PISMO UPUĆENO
NIKOLI BUBLI.

Dragi Nikola,

Nemojte mi zamjeriti ovakvu poluslužbenu formu pisma, to radim zato što kopije određenih pisama želim sačuvati za sebe, a takvim smatram i ovo pismo.

Čini mi se da sam Vam govorio da se etnomuzikolog Julijan Strajnar interesirao za čovjeka, etnomuzikologa iz Hrvatske kojeg bi mogao predstaviti talijanskim etnomuzikolozima kao vezu s hrvatskom etnomuzikologijom. Strajnar je zvao pred dva dana i dao sam mu Vašu adresu. Danas sam pisao prof. Robertu Leydiju u Milano, poslao sam prijavu na 9. sastanak Studijske grupe za folklorna glazbala pri Međunarodnom savjetu za tradicionalnu glazbu (Orta San Giulio, 10-15. 9. 1986). Ujedno sam pisao o Vama, rekao da znate talijanski, da ste istraživali i talijanske pjesme u Dalmaciji – i priložio Vašu adresu. Učinio sam to bez Vaše privole, nadam se da Vam nije krivo. Sada ste informirani – da znate odgovoriti – ako će Vam Leydi uputiti kakvo pismo.

Proteklog četvrtka dao sam za Razred za muzičku umjetnost Jugosl. akademije

znan. i umjt. orijetacioni plan rada do 1990. U pripremama 3. sveska Spomenika glagoljaškog pjevanja – Kaštela – spomenuo sam Vas kao terenskog suradnika. Za sada Vam to neće donijeti neku financijsku korist, a opet, nadam se da ste s tim sporazumni. Plan sam radio neposredno pred sjednicu Razreda – zato Vas nisam prije telefonom konzultirao.

Još prije blagdana bila je u Zagrebu prof. ili docent – ne znam – dr Marija Bergamo iz Ljubljane gdje predaje sociologiju glazbe. Pitao sam za Vašu prijavu disertacije. Rekla mi je da imaju neka pitanja, da ćemo to riješiti kad dođem na obranu disertacije Radmile Petrović. Tada je to izgledalo za desetak dana. Sada sam doznao od Radmile da će to biti 30. 1. u Ljubljani. Prof. Sivec nije mi se još ništa javio u vezi obrane te disertacije.

Toliko za danas uz srdačne pozdrave Vaš

JerkoBezić

9. JERKO BEZIĆ, ZAGREB, 28. KOLOVOZA 1991. [16] PISMO UPUĆENO
NIKOLI BUBLI.

Dragi Nikola,

danas sam primio separate mog rada *New Manners in Relations between Traditional Music and Tourism in Croatia* što sam ga pročitao na 30. konferenciji Međunarodnog savjeta za tradicijsku glazbu u Schladmingu, Austrija, 23 – 30. srpnja 1989. Oznaku *Agram* uz moje ime – umjesto Zagreb, kako je bilo u mom rukopisu – stavio je urednik publikacije, kao što je učinio i kod drugih autora, npr. *Warschau* umjesto Warszawa i *Kopenhagen* umjesto København.

U navedenom radu iznosim i podatke do kojih sam došao Vašim posredovanjem, navodim i Vašu transkripciju pjevanja *oja-noja* iz Prapatnice iz Vaše knjige *Glazbena kultura trogirске općine*, Trogir 1988. Još jednom Vam se srdačno zahvaljujem na Vašoj suradnji.

Žao mi je što ovog ljeta zbog vrlo teške situacije u Hrvatskoj nisam mogao pristupovati omiškom festivalu, posebno izlaganjima etnomuzikoloških referata. Da li je bilo i koliko je bilo pitanja slušatelja i međusobnih raspravljanja među referentima? Hoće li se tekstovi referata objaviti?

Vjerujem da ste dobro i Vi osobno i svi Vaši. Pretpostavljam da zbog izuzetno teških prilika u Hrvatskoj drugi Zbornik pjesama s omiškog festivala nije još mogao izaći i z tiskare. Ako je ipak objavljen, molim Vas da nazovete Festival, odnosno da me o tome obavijestite, a ja ću pismeno zamoliti Festival da mi pouzecom pošalju jedan primjerk Zbornika.

Etnomuzikološki sastanak o transkribiranju magnetofonskih snimaka folklorne glazbe koji smo planirali krajem mjeseca rujna u Donjem Miholjcu morat ćemo odgoditi za mirnija vremena.

U Vašem radu želim Vam mnogo uspjeha uz srdačne pozdrave Vama i svim Vašima Vaš

Jerko Bezić

10. SILVIJE BOMBARDELLI, SPLIT, 19. I 20. STUDENOG 1991. [22] PISMO UPUĆENO NIKOLI BUBLI.

Dear Nikola

Šaljem Vam četiri fotokopije:

A i B su pravljene po starijim predlošcima iz moje mladosti(!), (Split, prije studija), kad mi se činilo(!) da će DALMATINSKU FOLKLORNU DIHOTOMIJU biti moguće premošćavati jednostavnom upotrebom rječice »oj« ili »joj« – barem za početak...

C je primjerak proširene, već quasi kompozicije, gdje se »mâ« rabi namjesto »oj«, a

D je konačni(?) oblik RUŽICE kakvog ga je pjevala moja sjajna pokojna klapa MAO BREČ (što, nekako, po Marulovićevom vokabularu, znači kao: tihi, mali glas...)

Imam, u onoj mapi koju sam Vam pokazao, i nekoliko drugih »izdanja«, splitske provenijencije, kao i jedan primjerak iz Zgrb. »Jože Vlahovića«. Sitne izmjene u tim notnim tekstovima, mislim, za Vas nisu interesantne, ni, za ovo o čemu razgovaramo, meritorne.

Šaljem Vam i ad hoc sastavljen, nepotpun popis mojih aranžmana i orig. (?) klapskih skladbi, ali ga, možda, možete upotrijebiti, tj. upotrebite ga, ako možete, ovakvog kakav jeste, a ako Vas zaista interesira, potvrdite, i poslati (predati) ću Vam potpuno sređen materijal. Naravno, lijepo bi bilo kad bi se ovo »potpuno« odnosilo i na note a ne samo na popis...

Sviđa mi se završni pasus u brošurici KLAPA IZMEĐU KALETE I FESTIVALA, a zaštitni znak: »magarac, gitara i mercedes«, upravo je briljantan u svojoj semantičkoj lapidarnosti. Odlično! (Je li TO vaša formulacija?).

Srdačno Silvije

NB sve partiturre, ako Vas zanimaju, zadržite kod sebe

20. studenog 1991.

Jutros sam, na brzinum, sakupio što mi je došlo pod ruku (nemam još sređenu ovaj dio arhive)

LOZJE nije »autentična« već komponirana...

CVATI CVIĆE je razrađeni aranžman istoimene pučke, svojevremeno, u orig. obliku upotrebijene u filmu »Slavica«...

MISEČINA pe jednom mom zapisu iz djetinjstva...

NB – sve možete zadržati ako vam treba...
 – ako Vam treba kakva informacija ad rem,
 – pitajte

ps – računajte da je moje pamćenje otišlo uprdec...

Pozdrav

Silvije

pps IVANICU se može lijepo zavesti u aranžmanu sa 4 klarineta, ili, još bolje: četiri okarine (koje bi svirali školovani klarinetisti, odn. flautisti...)

11. SILVIJE BOMBARDELLI, SPLIT, 9. TRAVNJA 1992. [23] PISMO
 UPUĆENO NIKOLI BUBLI.

Dragi Buble

U želji beznadnoj da pomognem oživljavanju anamnezije*) (= povratak memorije), reagiram na Vaše nedavne prijedloge (koliko ih se sjećam – izgubio sam onu ceduljicu na kojoj sam bilježio...)

1. Šaljem Vam:

a) GOVORENJE, verzija za (mješovitu) klapu

b) Jednu od mojih harm. MARJANE... u vezi sa brdom Kyrie Eleison predlažem Vam (na jednom skupu ili koncertu) izvedbu svih verzija, npr. Oj Marjane, Marjane Marjane, Merjane itd. u orig. oblicima kako su ih formulirali Hatze, Gotovac, Bombardelli (ne ovaj primjerak kojeg Vam šaljem!), Burić, Buble, Stipišić itd. itd... Potsjećam Vas: različite su to kompozicije i, ponegdje, vrlo interesantne. Ja bih vam mogao sakupiti ponešto...

c) MA ČA JE OVO DANAS kao hommage à Tijardović (slično imam i »Kućo mala«)

d) TESTAMENT na tekst pok. Momčila Popadića (asoc. na »Gospel«...)

e) PROKLETA BUD' (zašto nitko ne izvodi ovu, vjerujem, nelošu skladbicu)?

f) ZA MARINU – jednostavan muški tretman + solidan polukoloraturni, svakako lirski sopran (tipa, recimo, Marine Jajić). Nije mi poznata recentna situacija u tom pogledu u kazalištu, ali ako Vas interesira, mogu se informirati, možda čak i (polu)organizirati. Tekst »Za Marinu« izgrađen je od fragmenata Fiamenghove lirike.

2. Nisam uspio pronaći ni jednog od svojih profes. kolega, à propos. Ovaj dakle, zatatak (koji ste mi sugerirali) u potpunosti nisam izvršio. Mea culpa, ali daljnje telef. bi mi bilo, vjerovali ili ne, preskupo (doslovno). Ako Vam, u ovom smislu, nešto vrijedi moje ime, možete slobodno dati relevantne instrukcije činovnici u uredu festivala.

3. Uz »Večer ojkanja« (!!?), mogao bi se, event., organizirati poseban »Koncert bez baritona«, tj. bez baritonske dionice, odn. prikaz starotežakog pjevanja koje je bilo, kažu, »bezbaritonsko«: prvi i drugi tenor solo, sve ostalo basovi, ma koliko ih bilo.

4. Poseban event. koncert »Wayward music«-e, jogunaste, mušičave glazbe (klapske, naravno!).

Ostale kad dobijem (molim) obavijest da ste ovu pošiljku primili i da (još!) sve funkcionira kako ste mi Vi i kolega Popovac bili nagovjestili. (usput, molim da ga pozdravite).

Srdačno! S.B.

ps. Ajme namin meu nan!

pps. – pišem ovo »u priši«; zanemarite molim površnosti i event. lapsuse.

*) – način izražavanja Derideovaca (tj. dekonstrukcije)

SUMMARY

FRAGMENTS OF CORRESPONDENCE – A NUANCED LOOK AT THE PROFESSIONAL WORK OF NIKOLA BUBLE

The scope of this presentation is given by the selection from personal correspondence made by Nikola Buble himself at the beginning of the summer of 2015. Among the 165 units written over a period of four decades, one first notices various forms (letters, memos, telegrams, postcards, e-mails) and contents (thematically elaborated, collaborative, informative, presentations, requests, short answers, notices and greetings), but also its incompleteness. The correspondence includes 73 persons, of whom the most represented are musicians and scholars from the field of (ethno)musicology. Although a letter has significantly lost its role in the age of telecommunications, it has retained its importance in two essential segments of communication: when we want to accurately convey certain information and when we want to give the corresponding partner time to process it or to consider it, which is also evident in this case. Buble's selection of correspondence encompasses the period from 1975 to 2015. Although in it we find only fragments of artistic, scientific and organizational musical activity the main guiding thread of Buble's work can be distinguished: the observation of every music and musical activity within the entire musical culture.

The paper explains the methodological approach to correspondence processing, and reviews its contents according to Buble's professional and institutional activities that relate to his ethnomusicological work: conducting vocal ensembles (*klapa*), participating in various aspects of the musical life of Trogir, managing and cooperating in the Omiš Festival of Dalmatian *klapa* singing, editing the ethnomusicological journal *Bašćinski glasi*, working at the Academy of Arts in Split and in its administration and participating in the National Science Council. The paper contains a list of selected correspondence and a transcript of 11 selected letters from correspondence with Lovro Županović, Dinko Fio, Jerko Bezić and Silvije Bombardelli.

Buble's belief that the efforts of ethnomusicologists can »usefully contribute to solving and then improving the musical culture of a certain micro-region as well as of a wider social community« best describes the role that his work has had in the area of his native Trogir and southern Croatia, and we find confirmation of this in his correspondence.

Keywords: Nikola Buble, correspondence, ethnomusicology, musical culture, professional activity